PIHTIPUTAAN KUNTA

Asematien ympäristön asemakaavan muutos

Asemakaavan selostus

10.6.2026

AK-004614

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Tunnistetiedot

Asemakaavan nimi ja tarkoitus	Asematien ympäristön asemakaavan muutos
Kaavatunnus	AK-004614
Asemakaavan muutos koskee	Kortteleita 16, 18, 21, 23, 23a, 25, 35, 38, 39, 41a, 42, 43, 44, 44b, 48, 49, 50, 56, 57, 61 ja 520 sekä niihin liittyviä maa- ja metsätalousalueita, puisto-, katu- ja torialueita sekä yleisen tien alueita.
Asemakaavalla muodostuu	Korttelit 16, 18, 21, 23, 25, 35, 38, 39, 42, 43, 44, 48, 49, 50, 56, 57, 61, 520, 543, 544, 545, 546 ja 547 sekä niihin liittyvät puisto-, lähivirkistys-, katu-, tori- ja pysäköintialueet, maa- ja metsätalousalueet, maantieliikenteen alueet, vesialueet sekä erityisalue.
Kaavan laatija	**Pihtiputaan kunta**, maankäyttö Henri Haapaniemi, kaavoitusarkkitehti, puh. 040 525 9577 Sähköpostiosoite muodossa etunimi.sukunimi@pihtipudas.fi
Asianumero	Dynasty 6: 414/502/2017 Dynasty 10: 78/10.02.03/2024
Vireilletulo	Kunnanhallitus 19.6.2017 § 136 Kuulutus 13.9.2017
Asemakaavaluonnos	Kunnanhallitus 18.9.2017 § 218 Nähtävillä 27.9.–10.10.2017 (MRL 6 §, MRL 62 §, MRA 30 §)
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma	Kunnanhallitus 6.10.2025 § 209 Nähtävillä 15.10.–31.10.2025
Asemakaavaehdotus	Kunnanhallitus 6.11.2017 § 272 Nähtävillä 15.11.–14.12.2017 (MRL 6 §, 65 §; MRA 27 §) Kunnanhallitus 1.12.2025 § 268 Nähtävillä 17.12.2025–30.1.2026 (AKL 6 §, 65 §; MRA 27 §, 32 §)

	Kunnanhallitus 16.3.2026 § 50 Nähtävillä 1.4.–5.5.2026 (AKL 6 §, 65 §; MRA 27 §, 32 §)
Asemakaava hyväksytty	Kunnanhallitus 15.06.2026 § 123 Kunnanvaltuusto 29.06.2026 § 37

Kaava-alueen sijainti

Asemakaavan muutoksen suunnittelualue koostuu Asematiestä ja sen ympäristöstä välillä valtatie 4–Ratatie. Alue on Pihtiputaan keskustaajaman ydinaluetta, liikekeskustaa. Kaavamuutoksen aluerajaus on osoitettu kuvassa 1.

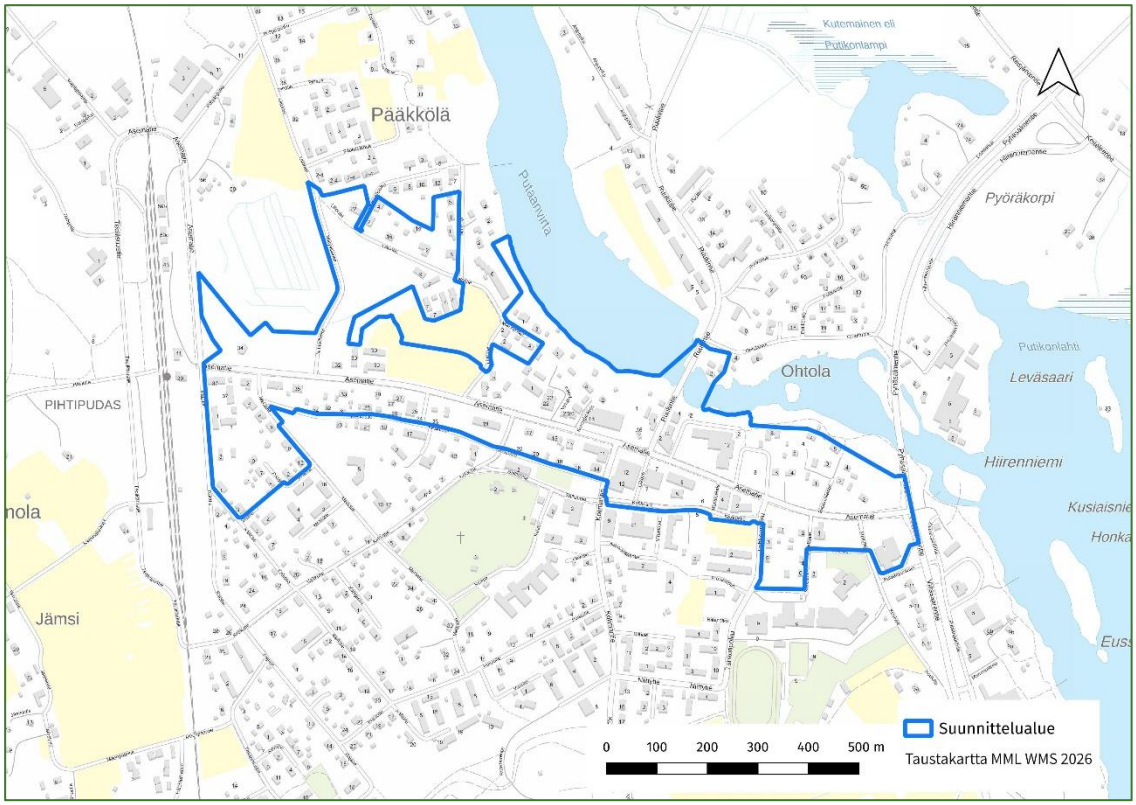

Kuva 1. Asematien ympäristön asemakaavan muutoksen suunnittelualueen rajaus.

Selostuksen liitteet

Liite 1. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Liite 2. Viranomaistyöneuvottelun 21.2.2018 muistio

Liite 3. Sillanpielen ja Ranta-Turpelan kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys 2025, Envineer Oy

Liite 4. Palaute- ja vastineraportti

Liite 5. Havainnepiirros, kortteli 25, KL-100-alue

Liite 6. Asemakaavan seurantalomake

Luettelo muista kaavaa koskevista asiakirjoista, taustaselvityksistä ja lähdemateriaalista

- Pihtiputaan rakennusinventoinnin päivitys 2011. Saija Silén, Keski-Suomen museo.
- Pihtiputaan kulttuuriympäristöohjelma 2007 / POTKU-hanke. Saija Silén, Keski-Suomen ympäristökeskus.
- Keski-Suomen modernin rakennusperinnön inventointihanke 2012–2014, Pihtiputaan keskusta. Sini Saarilahti, Keski-Suomen museo.
- Pihtiputaan taajaman osayleiskaavan arkeologinen inventointi 2015. Hans-Peter Schulz ja Jaana Itäpalo, Keski-Pohjanmaan Arkeologipalvelu.
- Pihtiputaan taajaman osayleiskaavan linnusto-, liito-orava- ja luontotyyppiselvitys. 2015. Tuomo Pihlaja, FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy.
- Pihtiputaan taajaman osayleiskaavan suomentähtimö-kartoitus. 2017. Jari Kärkkäinen, FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy.
- Pihtiputaan taajaman kehittämishanke tausta-aineistoineen (maisema, liikenne, kaupalliset palvelut) 2011–2012. Tuomo Järvinen, FCG Suunnittelu ja Tekniikka Oy.
- Valtatien 4 parantaminen välillä Äänekoski–Pihtipudas, Toimenpide- ja aluevaraussuunnitelma. Raportteja 1/2021. Keski-Suomen ELY-keskus.
- Wiitaunionin kävelyn ja pyöräliikenteen edistämisohjelma. Loppuraportti 31.1.2022. Ramboll Finland Oy.

TIIVISTELMÄ

Kaavoitusmenettelyn vaiheet

- Asemakaava on tullut vireille KH 19.6.2017 § 136
- Kuulutus vireilletulosta 13.9.2017
- Kaavaluonnos hyväksytty KH 18.9.2017 § 218, nähtävillä 27.9.2017–10.11.2017
- Kaavaehdotus hyväksytty KH 6.11.2017 § 272, nähtävillä 15.11.–14.12.2017
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma hyväksytty KH 6.10.2025 § 209, nähtävillä 15.–31.10.2025
- Muutettu kaavaehdotus hyväksytty KH 1.12.2025 § 268, nähtävillä 17.12.2025–30.1.2026
- Muutettu kaavaehdotus hyväksytty KH 16.3.2026 § 50, nähtävillä 1.4.–5.5.2026
- Asemakaava hyväksytty kunnanhallituksessa 15.06.2026 § 123
- Asemakaava hyväksytty kunnanvaltuustossa 29.06.2026 § 37

Asemakaavan tarkoitus

Asematien ympäristön asemakaavan muutoksen tarkoituksena on mahdollistaa Asematien hallinnollinen muutos yleisestä tiestä kaduksi ja viedä kadunpitopäätöstä koskeva prosessi loppuun.

Kaavamuutoksen yhteydessä tarkistetaan Asematien ympäristön katualueiden ja kortteleiden väliset rajat vastaamaan ajantasaista kiinteistöjaotusta, minkä vuoksi katualueeseen rajautuvat korttelialueet on sisällytetty kaavamuutosalueeseen. Kortteleiden osalta tarkistus koskee pääasiassa korttelirajaa. Samalla on kuitenkin tarkoituksenmukaista tarkistaa kaava vastaamaan katujen, kevyen liikenteen väylien ja rakennusoikeuden sekä muutaman käyttötarkoituksen osalta vastaamaan jo toteutunutta tai muuttunutta tilannetta. Valtatien 4 kehittämiseen liittyvien toimenpiteiden aluevaraukset huomioidaan kaavassa.

Alueella olevat arvokkaat rakennetun kulttuuriympäristön kohteet huomioidaan osoittamalla ne suojeltavaksi.

Korttelin 25 liikerakennusten aluetta Asematie 18:n kohdalla laajennetaan nykyisen tontin koillispuolelle osoittamalla osa viereisestä asuin- ja liikerakennusten alueesta liikerakennusten alueeksi, jotta uuden liikerakennuksen rakentaminen uudelle

rakennusalalle olisi mahdollista. Vanhan liikerakennuksen rakennusala poistetaan kaavasta. Kaavamuutos tehdään tältä osin SOK Kiinteistöässän aloitteesta.

Asemakaavan toteuttaminen

Asemakaavan toteuttaminen voidaan aloittaa sen saatua lainvoiman.

SISÄLLYS

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT ... 2
Tunnistetiedot ... 2
Kaava-alueen sijainti ... 3
Selostuksen liitteet ... 3
Luettelo muista kaavaa koskevista asiakirjoista, taustaselvityksistä ja lähdemateriaalista ... 4
TIIVISTELMÄ ... 5
Kaavoitusmenettelyn vaiheet ... 5
Asemakaavan tarkoitus ... 5
Asemakaavan toteuttaminen ... 6
1 LÄHTÖKOHDAT ... 10
1.1 Selvitys suunnittelualueen oloista ... 10
1.1.1 Yleiskuvaus ... 10
1.1.2 Luonnonympäristö ... 10
1.1.3 Rakennettu ympäristö ... 10
1.1.4 Rakennettu ja arkeologinen kulttuuriympäristö ... 13
1.1.5 Ympäristön häiriötekijät ... 15
1.1.6 Palvelut ja elinkeinotoiminta ... 17
1.1.7 Maanomistus ... 17
1.2 Suunnittelutilanne ... 17
1.2.1 Yleistä ... 17
1.2.2 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ... 17
1.2.3 Keski-Suomen maakuntakaava ... 19
1.2.4 Keski-Suomen maakuntakaava 2040 ... 23
1.2.5 Yleiskaava ... 24
1.2.6 Asemakaava ... 25
1.2.7 Pohjakartta ... 26
1.2.8 Kunnan strategia ... 26
1.2.9 Muut suunnitelmat ... 26
2 ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET ... 29
2.1 Asemakaavan suunnittelun tarve ... 29

2.2 Suunnittelun käynnistäminen ... 29
2.3 Osallistuminen ja vuorovaikutus ... 29
2.3.1 Osalliset ... 30
2.3.2 Vireilletulo ... 30
2.3.3 Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt ... 30
2.3.4 Viranomaisyhteistyö ... 31
2.4 Asemakaavan tavoitteet ... 31
2.4.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet ... 31
2.4.2 Prosessin aikana syntyneet tavoitteet, tavoitteiden tarkentuminen ... 31
2.4.3 Osallisten tavoitteet ... 32
2.5 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot ja niiden vaikutukset ... 34
2.5.1 Vaihtoehtojen kuvaus ja karsinta ... 34
2.5.2 Suunnitteluvaiheiden käsittelyt ja päätökset ... 34
2.5.3 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet ... 35
3 ASEMAKAAVAN KUVAUS ... 37
3.1 Kaavan rakenne ... 37
3.1.1 Suojeltavat rakennuskohteet ... 38
3.2 Kaavan suhde valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin, maakuntakaavaan ja asemakaavaan ... 43
3.2.1 Suhde valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin ... 44
3.2.2 Suhde yleiskaavaan ... 44
3.2.3 Suhde maakuntakaavaan ... 44
3.2.4 Suhde asemakaavaan ... 45
3.3 Mitoitus ... 45
3.4 Tonttijako ... 46
3.5 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen ... 46
3.6 Kaavan vaikutukset ... 46
3.6.1 Ihmisten elinolot ja elinympäristö ... 46
3.6.2 Maa- ja kallioperä, vesi, ilma ja ilmasto ... 46
3.6.3 Kasvi- ja eläinlajit, luonnon monimuotoisuus ja luonnonvarat ... 47
3.6.4 Yhdyskuntarakenne, yhdyskunta- ja energiatalous sekä liikenne ... 47
3.6.5 Maisema, arkeologinen ja kulttuuriperintö sekä rakennettu kulttuuriympäristö ... 47

3.6.6 Elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittyminen ... 47
3.7 Ympäristön häiriötekijät ... 48
3.8 Kaavamerkinnät ja -määräykset ... 48
3.9 Nimistö ... 48
4 ASEMAKAAVAN TOTEUTUS ... 48
4.1 Toteutusta ohjaavat ja havainnollistavat suunnitelmat ... 48
4.2 Toteuttaminen ja ajoitus ... 48
4.3 Toteutuksen seuranta ... 49
LIITTEET ... 49

1 LÄHTÖKOHDAT

1.1 Selvitys suunnittelualueen oloista

1.1.1 Yleiskuvaus

Asematien ja sen ympäristön asemakaavan muutosalue sijaitsee Asematien ympäristössä välillä valtatie 4 – Ratatie. Alue on Pihtiputaan keskustaajaman ydinaluetta, liikekeskustaa. Suunnittelualue on kooltaan noin 38 hehtaaria.

1.1.2 Luonnonympäristö

Alue on pääosin rakennettua ympäristöä. Pihtiputaan keskustan kautta kulkee luode-kaakko-suuntainen Pieksämäen-Sievin harjujakso. Pintamaalaji on enimmäkseen hienoa hietaa tai hiesua. Suunnittelualueen lävistää hitaasti virtaava Heinäjoki-Matalajoki, ja vesistöt kuuluvat Kymijoen päävesistön Viitasaaren reitin valuma-alueeseen. Alueen vähäiset metsät ovat talousmetsiä. Suunnittelualue kuuluu keskiboreaaliseen kasvillisuusvyöhykkeeseen, ja on osa Pohjanmaan kasvimaantieteellistä aluetta. Suunnittelualueen itäreuna on hyvin lähellä eteläboreaalisen kasvillisuusvyöhykkeen rajaa, Järvi-Suomen kasvimaantieteellistä aluetta. Suunnittelualueen läheisyyteen sijoittuu Koliman (FI0900072) Natura-alue, joka on vesikasvillisuuden ja vesilinnuston suojelualue, sekä Kammolankankaan 1E-luokan pohjavesialue.

Asematielle luonteenomainen piirre on pitkä koivukuja tien molemmin puolin ja muutamat komeat hyvin vanhat petäjät. Alue rajautuu Putaanvirtaan, jonka rannalla on osin melko luonnontilaista puistoaluetta. Alueen länsiosissa on maa- ja metsätalouskäytössä olevaa aluetta Niittyvillantien molemmin puolin sekä maanläjitysalue.

Putaanvirran rannalla olevan puistoalueen luonnontilaisin osa on Ranta-Turpela- ja Sillanpieli-nimisten tilojen luoteiskulma, joka on luontotyypiltään tuoretta runsasravinteista lehtoa, joka on määritelty erittäin uhanalaiseksi. Lehdon lajisto ei kuitenkaan ole erityisen edustavaa ja lehdon luonnontilaisuus on ihmisvaikutuksesta merkittävästi heikentynyt.

Edellä mainitulla puistoalueella sekä sen välittömässä lähiympäristössä kasvaa Suomessa kansallisesti haitallisiksi luokiteltuja vieraslajeja jättipalsamia, viitapihlaja-angervoa ja kurtturuusua. Näiden lajien kasvatus, hallussapito sekä ympäristöön päästäminen on kielletty.

1.1.3 Rakennettu ympäristö

Rakennettu ympäristö keskusta-alueen kahden pääraitin varsilla koostuu asumisen, liike-elämän sekä palveluiden rakennuksista. Varsinainen liikekeskusta sijoittuu Asematien ja osittain Keskustien varteen.

Asematie rakennettiin valtatie 4:n ja rautatien rakentamisen aikoihin suoraksi tieyhteydeksi valtatieltä kylän halki rautatieasemalle. Asematie rakennettiin Keskustien pohjoispuolelle, Putaanvirran rantaa mukaillen huomattavasti leveämmäksi väyläksi, kuin oli alun perin suunniteltu. Pian Asematien varteen alkoi rakentua uusi liikekeskusta ja Keskustien merkitys kylänraittina väheni. Ensimmäiset Asematien varren liikerakennukset nousivat Onni Niskasen suunnitelmien mukaan 1950–1960-lukujen aikana. Erikoisliikkeet alkoivat keskittyä Asematielle. Rautatien aktiivisen toiminnan loppumisen jälkeen melko pian valmistumisensa jälkeen Asematien länsipää hiljeni ja muuttui asuinrakennusvaltaiseksi.[1]

Suunnittelualueella on monen ikäistä rakennuskantaa, suurin osa rakennuksista on rakennettu 1940–1990-luvuilla. Yleisilme on historiallisesti kerroksellinen, vehreä ja maaseutumainen. Sotien jälkeen rakennetut asuinalueet lukuisine rivitaloineen ja muu matalahko rakennuskanta ovat Pihtiputaan kirkonkylälle luonteenomainen piirre, ja Asematien ympäristön alue on keskeisin osa tästä.

Kirkonkylälle leimaavaa on liikenteen määrittämille alueille muodostuneet kaupan ja muiden palveluiden rakennukset. Alueella on säilynyt kohtalaisesti sotia edeltävän ajan rakennusperintöä. Kirkonkylällä vanhin rakennuskanta sijoittuu pääasiallisesti kirkon läheisyyteen sekä Putaanvirran toiselle puolelle. Jälleenrakennuskaudelta Pihtiputaan kirkonkylällä on säilynyt lähinnä yksittäisiä rakennuksia, ei niinkään ajalle tyypillisiä laajoja yhtenäisiä alueita.[2]

[1] Keski-Suomen modernin rakennusperinnön inventointihanke 2012–2014, Pihtiputaan keskusta. Sini Saarilahti, Keski-Suomen museo, 2014. s. 42–43
[2] Saarilahti 2014, s. 28

Kuva 2. Liikerakennusten julkisivulinja Asematien eteläpuolella. Kuva © Pihtiputaan kunta 2025.

1960-luvulta lähtien syntynyt nuorempi rakennuskerrostuma on näkyvässä osassa kirkonkylän liikerakennuskannassa. Kirkonkylän 1960–1970-lukujen rakennuskanta kuvastaa elinkeinorakenteen muutosta, liike-elämän ja julkisten palveluiden kasvua sekä asumisen uusia ihanteita. Pihtiputaan keskusta-aluetta leimaa erityisesti 1980-luvun kiihkeä pankki- ja liiketilarakentaminen, joka näkyy erityisesti Asematien varren rakennuskannassa. Postmodernistista suuntausta mukailee Kaj Michaelin suunnittelema Osuuspankin liikerakennus Asematien ja Ruukintien kulmauksessa. Se yhdessä läheisen valtion virastotalon kanssa erottuu monimuotoisella arkkitehtuurillaan kirkonkylän muusta rakennuskannasta. Kirkonkylän nykyinen liikekeskusta on muodostunut pääosin 1980–1990-lukujen aikana nykyasuunsa.[3]

2000-luvun kerrostumaa kirkonkylälle tuovat markettirakentamisen suosimat suurikokoiset harmaat peltihallit sekä edustavana esimerkkinä modernista arkkitehtuurista

[3] Saarilahti 2014, s. 29

seurakuntatalo ja kirkkoherranvirasto Sallila,[4] joka sijaitsee Asematien ympäristön kaavamuutosalueen välittömässä läheisyydessä.

Alueen rakennuskanta on inventoitu useassa eri inventoinnissa, ks. Luettelo muista kaavaa koskevista asiakirjoista, taustaselvityksistä ja lähdemateriaalista.

Valtatie 4 / E75 (Pyhäsalmentie) sivuaa suunnittelualuetta sen itärajalla, ja alue on hyvin saavutettavissa valtatieltä 4. Valtatie 4 kuuluu maanteiden pääväyliin sekä Euroopan-laajuiseen TEN-T (Trans-European Transport Network) -ydinverkkoon. Valtatie 4 on myös osa suurten erikoiskuljetusten tavoitetieverkkoa. Suunnittelualueen kohdalla Asematien ja valtatien liittymän tuntumassa on linja-autopysäkit, joilla esimerkiksi Jyväskylän ja Oulun välinen linja-autoliikenne pysähtyy.

Kuva 3. Asematien ympäristöä Kolimantien ja Oikotien välillä. Kuva © Pihtiputaan kunta 2025.

1.1.4 Rakennettu ja arkeologinen kulttuuriympäristö

Suunnittelualueen vanhimmassa rakennuskannassa on nähtävissä itäisiä ja läntisiä vaikutuksia. Puhtaimmillaan eri kulttuurivaikutteet ovat säilyneet pihapiirien talousrakennuksissa.

[4] Saarilahti 2014, s. 30

Pihtiputaan keskustaajamassa on useita vähintään paikallisesti merkittäviä rakennetun kulttuuriympäristön kohteita, joista osa sijaitsee kaavamuutoksen suunnittelualueella. Tällä hetkellä Pihtiputaan asemakaavassa on vain uusimmissa kaavamuutoksissa huomioitu kulttuuriympäristö alueidenkäyttölain edellyttämällä tavalla.

Alueella sijaitsevan Heinäjoen sillan ympäristössä on säilynyt puukirkonkylävaihetta kuvastavaa rakennuskantaa. Rakennukset kuvastavat perinteistä hirsirakentamista ja ne kuvastavat kirkonkylän erilaisia elinkeinoja 1800–1900-lukujen taitteessa. Alue on pienialainen, mutta maisemallisesti ja ajallisesti yhtenäinen. Alue on maisemallisesti ja kulttuurihistoriallisesti maakunnallisesti merkittävä. Valtakunnallisesti merkittävän museosillan miljööseen liittyvänä Heinäjoen sillalla on erityistä merkitystä.

Kuva 4. Heinäjoen silta talvipäivänä. Kuva © Pihtiputaan kunta 2026.

Suunnittelualueella ei ole muinaisjäännösrekisterin mukaan kiinteitä muinaisjäännöksiä. Lähin kiinteä muinaisjäännös Madeneva (601010012), VARK-tunnus 100699 sijaitsee noin 350 metrin etäisyydellä kaavamuutosalueesta. Suunnittelualueen aikaisemman maankäytön vuoksi alueella ei ole selvitystarpeita muinaisjäännöksiin liittyen.

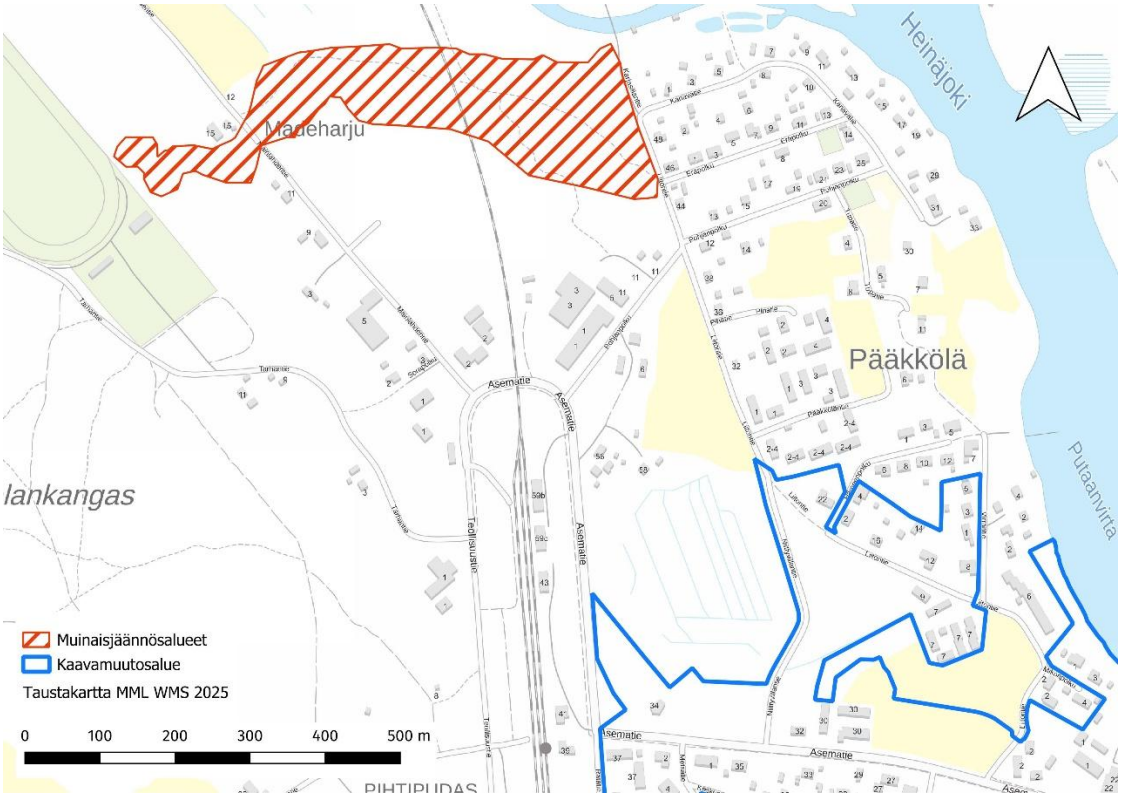

Kuva 5. Kiinteä muinaisjäännös Madeneva sijaitsee kaavamuutosalueen luoteispuolella.

1.1.5 Ympäristön häiriötekijät

Aluetta koskevat liikennemeluselvitykset ovat vuodelta 2020 ja liittyvät valtatie 4:n toimenpide- ja aluevaraussuunnitelmaan välillä Äänekoski–Pihtipudas. Meluselvityksen mukaan asuinalueilla sovellettavan päiväohjearvon 55 dB ylittävä melualue ulottuu pientaloalueelle kortteleihin 38 ja 39.

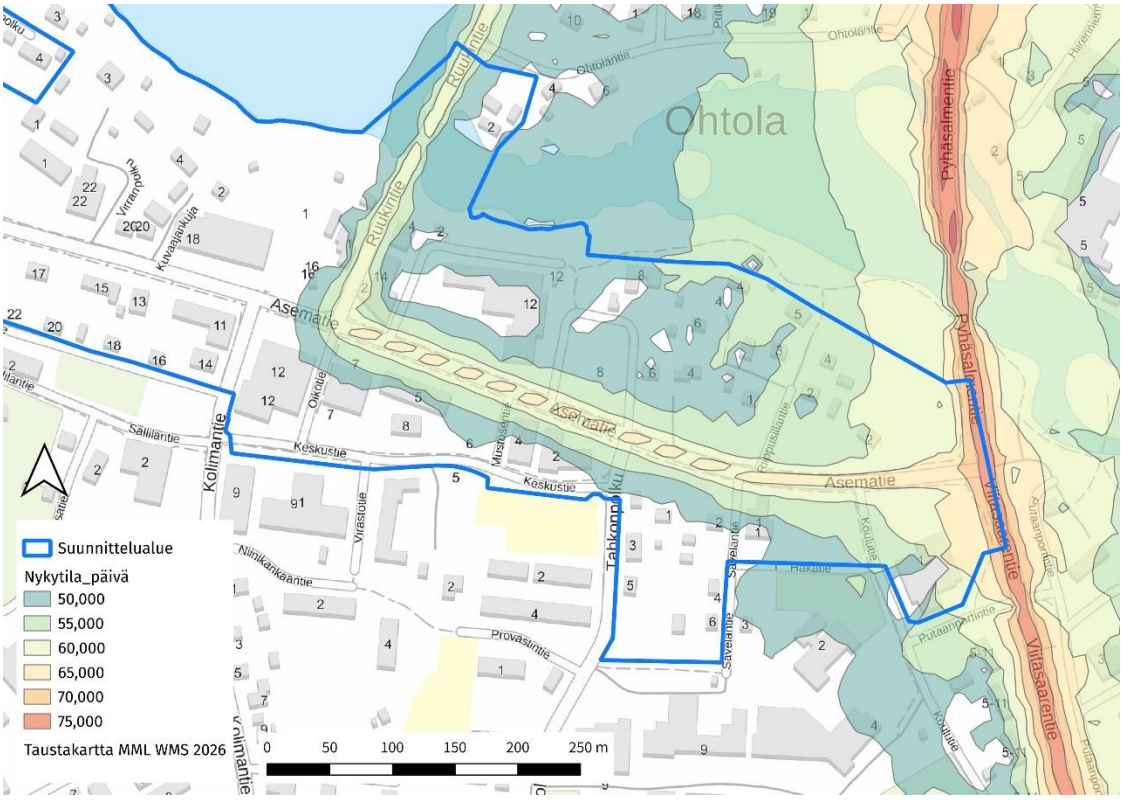

Kuva 6. Päiväajan keskiäänitaso L_{Aeq} (klo 7–22) suunnittelualueen itäosissa, tilanne 2019. Nopeusrajoitus Asematien kohdalla 60 km/h.

Liikennemäärää kuvataan vuoden keskimääräisellä vuorokausiliikenteellä (KVL). Liikennemäärä (KVL, vuonna 2024) valtatiellä 4 Asematiestä pohjoiseen oli 5874 ajoneuvoa vuorokaudessa, josta raskaan liikenteen osuus 778 ajoneuvoa, yhdistelmäajoneuvoja 516. Asematiellä liikennemäärä (KVL, 2024) oli 1422 ajoneuvoa, josta raskaan liikenteen osuus 53 ajoneuvoa. Yhdistelmäajoneuvoja oli 7.

Valtatien 4 toimenpide- ja aluevaraussuunnitelmassa esitetään meluntorjuntarakenteita melutason ohjearvojen saavuttamiseksi. Asematien kohdalle tien länsipuolelle esitetään 1 m korkeaa melukaidetta. Meluntorjuntaratkaisut tulee selvittää tarkemmin jatkosuunnittelussa. Mahdollisuuksien mukaan melua voidaan torjua rakenteellisesti tai uudisrakentamisen avulla sijoittamalla tiealueen reunalle esimerkiksi autokatoksia tai varastorakennuksia. Tavoitteena on sovittaa meluntorjuntarakenteet mahdollisimman huomaamattomasti osaksi muuta ympäristöä. Pihapiirejä suojattaessa soveltuu useimmiten ympäristöön parhaiten puurakenteinen aita tai meluvalli, mikäli maasto on sopiva ja tila riittävä.[5]

[5] Valtatien 4 parantaminen välillä Äänekoski–Pihtipudas, Toimenpide- ja aluevaraussuunnitelma. Raportteja 1/2021. Keski-Suomen ELY-keskus, s. 50.

1.1.6 Palvelut ja elinkeinotoiminta

Suurin osa Pihtiputaan keskustaajaman yrityksistä ja julkisista palveluista, mm. terveyskeskus, sijaitsee Asematien ympäristössä. Alueella sijaitsee myös pelastuslaitoksen yksikkö.

1.1.7 Maanomistus

Alueen maanomistajia ovat Pihtiputaan kunta (suurin), yksityiset maanomistajat, valtio sekä yhteismaa-alue.

1.2 Suunnittelutilanne

1.2.1 Yleistä

Asemakaavan suunnittelua ohjaavat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja maakuntakaava, koska voimassa oleva yleiskaava on oikeusvaikutukseton. Alueidenkäyttölain 54 §:n 4 momentin mukaan, jos asemakaava laaditaan alueelle, jolla ei ole oikeusvaikutteista yleiskaavaa, on asemakaavaa laadittaessa soveltuvin osin otettava huomioon myös mitä yleiskaavan sisältövaatimuksista säädetään, muun muassa seuraavat seikat:

1) yhdyskuntarakenteen toimivuus, taloudellisuus ja ekologinen kestävyys;
2) olemassa olevan yhdyskuntarakenteen hyväksikäyttö;
3) asumisen tarpeet ja palveluiden saatavuus;
4) mahdollisuudet liikenteen, erityisesti joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen, sekä energia-, vesi- ja jätehuollon tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen ympäristön, luonnonvarojen ja talouden kannalta kestävällä tavalla;
5) mahdollisuudet turvalliseen, terveelliseen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiseen elinympäristöön;
6) kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset;
7) ympäristöhaittojen vähentäminen;
8) rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen; sekä
9) virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys.

1.2.2 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkoituksena on edistää hyvän elinympäristön ja kestävän kehityksen toteutumista alueiden käyttöä koskevassa päätöksenteossa. Alueidenkäyttölain 22 §:n mukaan valtakunnallisia

alueidenkäyttötavoitteita voidaan antaa alueidenkäyttöä ja alueidenkäytön suunnittelua koskevista asioista, joilla on

- alueenkenteen, alueidenkäytön tai liikenne- ja energiaverkon kannalta kansainvälinen tai laajempi kuin maakunnallinen merkitys;
- merkittävä vaikutus kansalliseen kulttuuri- tai luonnonperintöön; tai
- valtakunnallisesti merkittävä vaikutus ekologiseen kestävyyteen, alueenkenteen taloudellisuuteen tai merkittävien ympäristöhaittojen välttämiseen.

AKL 24 §:n mukaan maakunnan suunnittelussa ja muussa alueiden käytön suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden huomioon ottamisesta siten, että edistetään niiden toteuttamista. Tavoitteet[6] ovat luonteeltaan yleisiä ja ne on ryhmitelty viiteen asiakokonaisuuteen, joista neljä koskee tätä kaava-aluetta:

- Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- Tehokas liikennejärjestelmä
- Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat.

https://www.ymparisto.fi/fi/rakennettu-ymparisto/kaavoitus-ja-alueidenkaytto/valtakunnalliset-alueidenkayttotavoitteet

TOIMIVAT YHDYSKUNNAT JA KESTÄVÄ LIIKKUMINEN

Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen. Suurilla kaupunkiseuduilla vahvistetaan yhdyskuntarakenteen eheyttä. Edistetään palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta. Edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä sekä viestintä-, liikkumis- ja kuljetuspalveluiden kehittämistä. Merkittävät uudet asuin-, työpaikka- ja palvelutoimintojen alueet sijoitetaan siten, että ne ovat joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kannalta hyvin saavutettavissa.

TEHOKAS LIIKENNEJÄRJESTELMÄ

Edistetään valtakunnallisen liikennejärjestelmän toimivuutta ja taloudellisuutta kehittämällä ensisijaisesti olemassa olevia liikenneyhteyksiä ja verkostoja sekä varmistamalla edellytykset eri liikennemuotojen ja -palvelujen yhteiskäyttöön perustuville matka- ja kuljetusketjuille sekä tavara- ja henkilöliikenteen solmukohtien toimivuudelle. Turvataan kansainvälisesti ja valtakunnallisesti merkittävien liikenne- ja viestintäyhteyksien jatkuvuus ja kehittämismahdollisuudet sekä kansainvälisesti ja valtakunnallisesti merkittävien satamien, lentoasemien ja rajanylityspaikkojen kehittämismahdollisuudet.

[6] Valtioneuvoston päätös valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 14.12.2017

TERVEELLINEN JA TURVALLINEN ELINYMPÄRISTÖ

Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Uusi rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin. Ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja. Haitallisia terveysvaikutuksia tai onnettomuusriskejä aiheuttavien toimintojen ja vaikutuksille herkkien toimintojen välille jätetään riittävän suuri etäisyys tai riskit hallitaan muulla tavoin. Suuronnettomuusvaaraa aiheuttavat laitokset, kemikaaliratapihat ja vaarallisten aineiden kuljetusten järjestelyratapihat sijoitetaan riittävän etäälle asuinalueista, yleisten toimintojen alueista ja luonnon kannalta herkistä alueista. Otetaan huomioon yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden tarpeet, erityisesti maanpuolustuksen ja rajavalvonnan tarpeet ja turvataan niille riittävät alueelliset kehittämisedellytykset ja toimintamahdollisuudet.

ELINVOIMAINEN LUONTO- JA KULTTUURIYMPÄRISTÖ SEKÄ LUONNONVARAT

Huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta. Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä. Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävyydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta. Luodaan edellytykset bio- ja kiertotaloudelle sekä edistetään luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä. Huolehditaan maa- ja metsätalouden kannalta merkittävien yhtenäisten viljely- ja metsäalueiden sekä saamelaiskulttuurin ja -elinkeinojen kannalta merkittävien alueiden säilymisestä.

1.2.3 Keski-Suomen maakuntakaava

Keski-Suomen maakuntakaava hyväksyttiin maakuntavaltuustossa 1.12.2017 ja se sai lainvoiman 28.1.2020.

Maakuntakaavassa Asematien ympäristön alue on osa seudullisesti merkittävää tiivistettävää taajamaa, ja sen kohdalla on keskustatoimintojen alakeskus. Alue on osa kulttuuriympäristön vetovoima-aluetta. Välittömästi suunnittelualueen itäpuolella kulkee valtatien 4 kehittämisakseli ja länsipuolella rautatie.

Maakuntakaavassa mainittu nimike maankäyttö- ja rakennuslaki (MRL) on muuttunut alueidenkäyttölaiksi (AKL) 1.1.2025 alkaen.

Keski-Suomen maakuntakaavoituksesta maakunnan liiton sivuilla:

https://keskisuomenliitto.fi/alueiden-kaytto-ja-saavutettavuus/maakuntakaavoitus/

Koko maakuntaa koskevina suunnittelumääräyksinä on annettu seuraavat:

BIOTALOUS

Maa- ja metsätalous sekä turvetuotanto tulee suunnitella ja toteuttaa niin, että kulloinkin voimassa olevassa Keski-Suomen pintavesien toimenpideohjelmassa esitetyt vesienhoidon tavoitteet saavutetaan.

TURVETUOTANTO

Alla mainituilla valuma-alueilla turvetuotanto on voimakkaasti vaiheistettava ja vesiensuojelumenetelmien tehokkuuteen on kiinnitettävä erityistä huomiota. Kokonaistuotanto on suunniteltava ja mitoitettava siten, että se ei vaikuta vesien tilaan heikentävästi. Valuma-alueet ovat 14.5 Jämsän reitti Kankarisveteen saakka; 14.6 Saarijärven reitti; 14.7 Rautalammin reitti; 14.9 Mäntyharjun reitti; 35.4 Ähtärin ja Pihlajaveden reitti; 35.6 Keuruun reitti; 14.44 Kivijärven-Vuosjärven valuma-alue pois lukien Vuosjärvi; 14.45 Isojoen-Jääjoen valuma-alue; 14.273 Rumaoja-Myllyojan valuma-alue; 14.376 Vanajajärven valuma-alue; 14.378 Iso-Virmaksen valuma-alue; 14.463 Kannonjoen valuma-alue; 14.483 Tervajoen valuma-alue.

VÄHITTÄISKAUPAN SUURYKSIKKÖ

Seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alarajaksi määritellään, ellei selvitysten perusteella taajamakohtaisesti muuta osoiteta

- *päivittäistavarakaupan seudullisesti merkittävän suuryksikön koon alaraja on 4 000 k-m²*
- *erikoistavarakaupan seudullisesti merkittävän suuryksikön koon alaraja Jämsän, Karstulan, Keuruun, Laukaan, Muuramen, Saarijärven, Viitasaaren ja Äänekosken kuntakeskustaajamien yhtenäisellä asemakaava-alueella on 5 000 k-m²*
- *Jyväskylän yhtenäisellä keskustaajama-alueella erikoistavarakaupan seudullisesti merkittävän suuryksikön koon alaraja on 10 000 k-m²*
- *muualla erikoistavarakaupan seudullisesti merkittävän suuryksikön koon alaraja on 4 000 k-m²*

Edellä mainitut rajat ylittävät kaupan suuryksiköt osoitetaan maakuntakaavassa erikseen kerrosalamitoituksineen. Edellä mainittuja pienempiä, paikallisesti merkittäviä vähittäiskaupan suuryksiköitä on mahdollista toteuttaa kunnan omaan suunnitteluun ja vaikutusten arviointiin perustuen.

UUSIUTUVA ENERGIA

Asuin-, kauppa-, teollisuus-, työpaikka- tai vapaa-ajan alueita suunniteltaessa on mahdollisuuksien mukaan selvitettävä geoenergian ja puun hyödyntämismahdollisuudet.

ERITYISTOIMINNOT

Vaarallisia kemikaaleja käyttävää tai varastoivaa laitosta ympäröivän konsultointivyöhykkeen yksityiskohtaiseen suunnitteluun on kiinnitettävä erityistä huomiota. Suunniteltaessa riskille alttiiden toimintojen, kuten asuinalueiden, vilkkaiden liikenneväylien, yleisölle tarkoitettujen kokoontumistilojen ja sairaaloiden sijoittumista vyöhykkeen sisälle on kaavaa laadittaessa pyydettävä kunnan palo- ja pelastusviranomaisen ja tarvittaessa TUKES:n lausunto.

KULTTUURIYMPÄRISTÖ

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon tunnetut muinaisjäännökset ja maakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön kohteet sekä arvokkaat

perinnemaisemat. Ajantasainen tieto on tarkistettava museoviranomaiselta ja perinnemaisemien osalta toimivaltaiselta viranomaiselta. Maakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön kohteet on esitetty maakuntakaavan alueluettelossa.

LUONNONVARAT

Pohjavesiluokituksen mukaisia alueita koskevat toimenpiteet on suunniteltava siten, että pohjaveden kemiallinen ja määrällinen tila ei niiden vaikutuksesta heikkene. Pohjavesiluokituksen alueet on esitetty maakuntakaavan alueluettelossa.

Keski-Suomen maakuntakaavassa on osoitettu seuraavat merkinnät ja määräykset Asematien ympäristön asemakaavan muutoksen suunnittelualueelle:

BIOTALOUTEEN TUKEUTUVA ALUE

Merkinnällä osoitetaan pääasiassa maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitettuja alueita.

Suunnittelumääräys: Alueen suunnittelussa varmistetaan maa- ja metsätalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen toiminta- ja kehittämisedellytykset sekä turvataan hyvien ja yhtenäisten metsä- ja peltoalueiden säilyminen maaseutuelinkeinojen käytössä.

KULTTUURIYMPÄRISTÖN VETOVOIMA-ALUE

Merkinnällä osoitetaan maakunnan kulttuuriympäristön monimuotoiset aluekeskittymät.

Suunnittelumääräys: Alueen kehittämisessä tulee hyödyntää kulttuuriympäristön monimuotoisuutta. Alueidenkäytön suunnittelulla edistetään kulttuuriympäristöjen kestävää käyttöä ja hoitoa. Alueilla metsien hoito ja käyttö perustuu voimassa olevaan metsälainsäädäntöön.

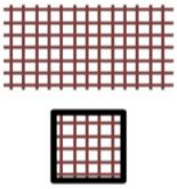

SEUDULLISESTI MERKITTÄVÄ TIIVISTETTÄVÄ TAAJAMA

Merkinnällä osoitetaan kehitettävä ja palvelut säilyttävä taajama.

Suunnittelumääräys: Taajamaa ylläpidetään ja kehitetään seudullisesti kattavien palvelujen keskuksena. Kehittämisessä hyödynnetään olemassa olevaa rakennetta kiinnittäen huomiota viihtyisyyteen ja esteettömyyteen. Alueen suunnittelussa on otettava huomioon kevyen liikenteen ja joukkoliikenteen tarpeet sekä turvattava maakunnallisesti ja valtakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt ja luonnonsuojelun kohteet.

KESKUSTATOIMINTOJEN ALAKESKUS (CA)

Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittävä keskustatoimintojen alakeskus. Alakeskuksissa on asutuksen lisäksi kauppaan ja palveluihin liittyviä toimintoja.

Suunnittelumääräys: Alakeskuksen kehittämisessä tulee kiinnittää erityistä huomiota ydinkeskustan ja muun taajaman selkeään rajaukseen sekä keskusta-alueen viihtyisyyteen ja esteettömyyteen. Alueiden käytön suunnittelussa on huolehdittava joukkoliikenteen toimintaedellytyksistä ja turvallisista kevytliikenteen yhteyksistä sekä turvattava maakunnallisesti ja valtakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt. Kohdemerkinnällä osoitettu alue on määriteltävä yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa siten, että muodostuu eheä, keskustahakuisiin toimintoihin painottuva kokonaisuus. Keskustatoimintojen alakeskuksiin saa sijoittaa seudullisesti merkittäviä, keskusta-alueille soveltuvan vähittäiskaupan suuryksiköitä.

VALTAKUNNALLISESTI MERKITTÄVÄ RAKENNETTU KULTTUURIYMPÄRISTÖ

Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallinen rakennettu kulttuuriympäristö.

Suunnittelumääräys: Alueen suunnittelussa on otettava huomioon kulttuurihistoriallisen rakennetun ympäristön kokonaisuus, ominaispiirteet ja identiteetti. Alueen käyttöä on ohjattava siten, ettei näitä arvoja heikennetä.

VALTATIE/KANTATIE (VT/KT)

Valtateinä osoitetaan valtakunnallista ja maakuntien välistä pitkämatkaista liikennettä välittäviä maanteitä. Kantateinä osoitetaan valtateitä täydentäviä, maakuntia palvelevia maanteitä, jotka yhdistävät kaupunkitasoisia keskuksia tärkeimpiin liikennesuuntiin. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.

Suunnittelumääräys: Valta- ja kantateitä tulee kehittää käyttäjälähtöiseen palvelutasoajatteluun perustuen siten, että varmistetaan etenkin pitkämatkaisen liikenteen sujuvuus ja turvallisuus. Valtatietä 4 kehitettäessä tulee ottaa huomioon EU:n TEN–T-ydinliikenneverkolle asetut vaatimukset. Teillä tulee varautua kevytväyläjärjestelyihin taajamien ja kylämäisen asutuksen kohdalla sekä linjausmuutoksiin, eritasoliittymiin, rinnakkaistie- ja liittymäjärjestelyihin sekä lisäkaistoihin/ohituskaistoihin, jotka täsmentyvät tarkemman suunnittelun yhteydessä.

VALTATIEN 4 KEHITTÄMISAKSELI

Merkinnällä osoitetaan Keski-Suomen Strategiassa määritelty toiminnallisesti merkittävä liikennekäytävä, jonka runkona toimiva valtatie on osa EU:n TEN–T-ydinliikenneverkkoa.

Suunnittelumääräys: Alueidenkäytön suunnittelussa on kehittämisakselilla varauduttava tavoitetilaan, joka mahdollistaa valtatien kehittämisen TEN–T-ydinliikenneverkon vaatimusten mukaisena. Sillä tulee kiinnittää huomiota pitkämatkaisen liikenteen sujuvuuteen ja turvallisuuteen sekä liikenteen ja matkailun palveluihin ja yritystoiminnan edistämiseen. Tien kehittämisen tulee perustua matkojen ja kuljetusten käyttäjälähtöiseen palvelutasoajatteluun. Kehittämisakseli on myös joukkoliikenteen laatukäytävä, jonka liityntäyhteyksiä ja -pysäköintiä tulee kehittää.

1.2.4 Keski-Suomen maakuntakaava 2040

Asematien ympäristön alueella on voimassa myös Keski-Suomen maakuntakaava 2040. Keski-Suomen maakuntakaava 2040 käsittelee seudullisesti merkittävää tuulivoiman tuotantoa ja liikennettä. Lisäksi siinä tarkastellaan hyvinvoinnin aluerakennetta. Maakuntakaava 2040 muuttaa ja täydentää voimassa olevaa maakuntakaavaa näiden teemojen osalta, muilta osin Keski-Suomen maakuntakaava jää voimaan sellaisenaan. Maakuntakaava 2040 hyväksyttiin Keski-Suomen maakuntavaltuustossa 8.12.2023 ja kuulutettiin voimaan 19.3.2024. Kaava on lainvoimainen 1.10.2025 alkaen Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätöksen mukaisesti.

Koko maakuntaa koskevat suunnittelumääräykset:

UUSIUTUVA ENERGIA

Tuulivoiman ja siihen liittyvän sähkönsiirron suunnittelussa tulee ottaa huomioon vaikutukset asutukseen, liikenneväyliin, maisemaan, kulttuuriperintöön, virkistykseen, elinkeinoihin, luontoon, pinta- ja pohjavesiin ja eri hankkeiden yhteisvaikutukset sekä vaikutukset ilmastoon ja luonnon monimuotoisuuteen. Yli 50 metriä (kokonaiskorkeus maanpinnasta) korkeiden tuulivoimaloiden rakentamisesta tulee pyytää lausunto Puolustusvoimien pääesikunnalta. Tuulivoimaloita ei saa rakentaa alle 4 km:n etäisyydelle Puolustusvoimien alueista eikä alle 12 km:n etäisyydelle varalaskupaikoista. Asuin-, kauppa-, teollisuus-, työpaikka- tai vapaa-ajan alueita suunniteltaessa on mahdollisuuksien mukaan selvitettävä geoenergian ja puun hyödyntämismahdollisuudet.

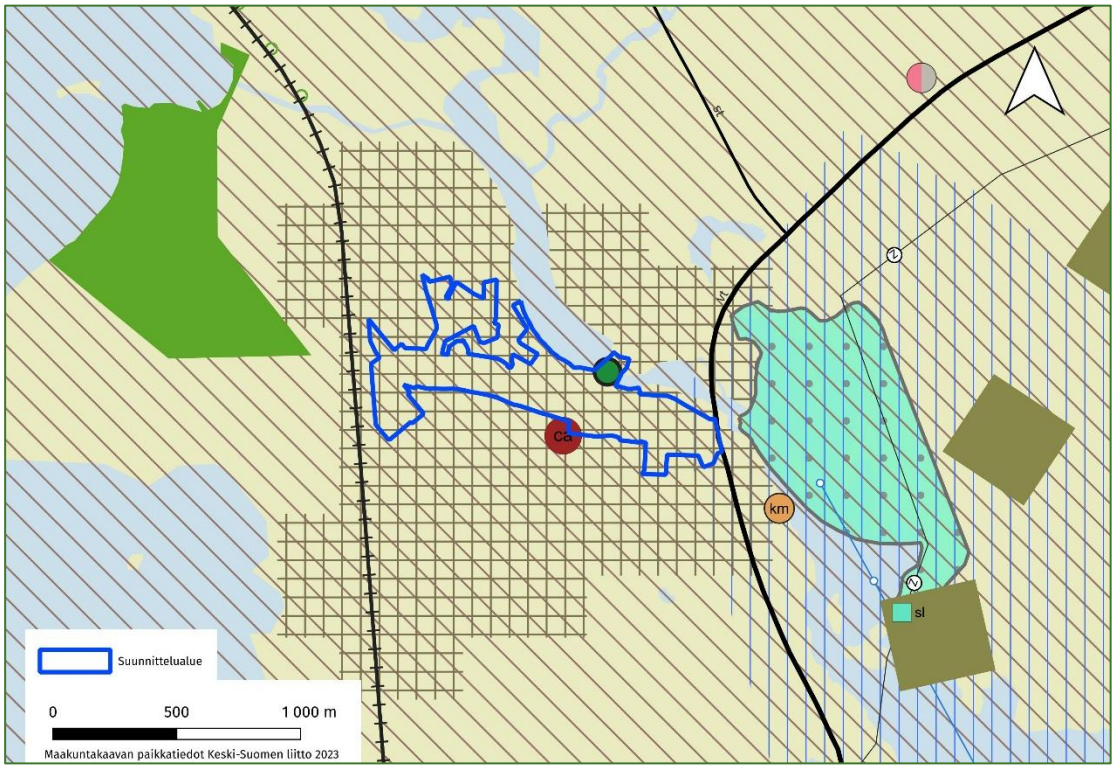

Kuva 7. Ote Keski-Suomen maakuntakaavasta. Asematien ympäristön asemakaavan suunnittelualue lisätty sinisellä viivalla. Paikkatietoaineistot Keski-Suomen liitto 2023.

1.2.5 Yleiskaava

Pihtiputaan keskustan osayleiskaava, voimaantulo 26.8.1991: suunnittelualue on keskustatoimintojen ja asuinpientalojen aluetta. Osayleiskaava on oikeusvaikutukseton ja sisällöltään pääosin vanhentunut.

Yleiskaavassa on suunnittelualueelle tai sen läheisyyteen osoitettu seuraavat merkinnät: keskustatoimintojen alue (K), ympäristöhäiriötä aiheuttamattoman teollisuuden alue (TY), julkisten palvelujen ja hallinnon alue (Y), pientalovaltainen asuinalue (AP, AP-2), lähivirkistysalue (VL) ja suojaviheralue (EV). Tie- ja katuverkko eritasoliittymineen on osoitettu nykyisistä tavoitteista poiketen.

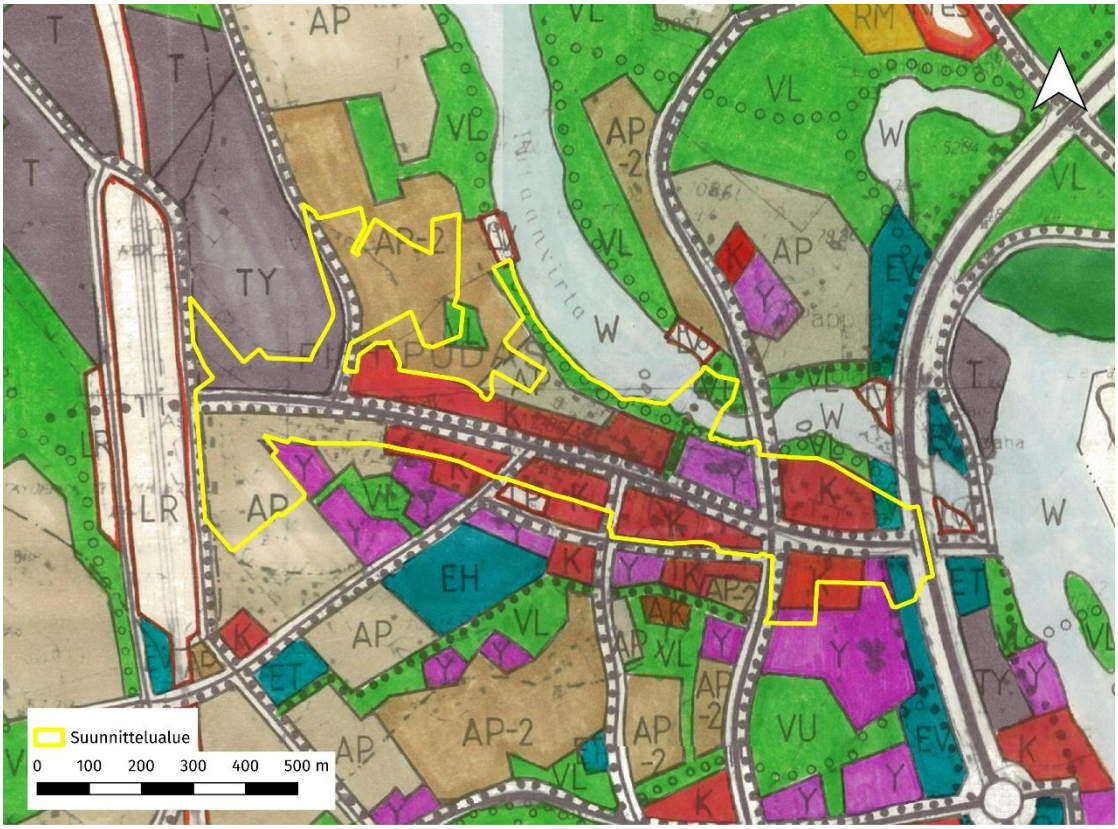

Kuva 8. Ote Pihtiputaan keskustan osayleiskaavasta (1991), asemakaavan muutoksen suunnittelualue merkitty keltaisella viivalla.

1.2.6 Asemakaava

Suunnittelualueen vanhin asemakaava on vahvistettu vuonna 1985. Kaavoja on muutettu useasti vuosien kuluessa erilaisiin hankkeisiin liittyen (eri kaava-alueet punaisella rajauksella). Kaavoja on vuodelta 1995, 2009, 2010 ja uusin vuodelta 2013.

Alueen käyttötarkoitusmerkinnät ovat:

Maa- ja metsätalousalue (M), asuinpientalojen korttelialue (AP), erillispientalojen korttelialue (AO), rivitalojen ja muiden kytkettyjen asuinrakennusten korttelialue (AR), asuinkerrostalojen korttelialue (AK), asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue (AL), liikerakennusten korttelialue (KL), liike- ja toimistorakennusten korttelialue (K), liikerakennusten korttelialue, jolle saa rakentaa myös käsityö- ja matkailutarkoitusta palvelevia tiloja (KL-1), huoltoasemarakennusten korttelialue (LH), sosiaalitointa ja terveydenhuoltoa palvelevien rakennusten korttelialue (YS), museorakennusten korttelialue (YM) ja yleinen pysäköintialue (LP).

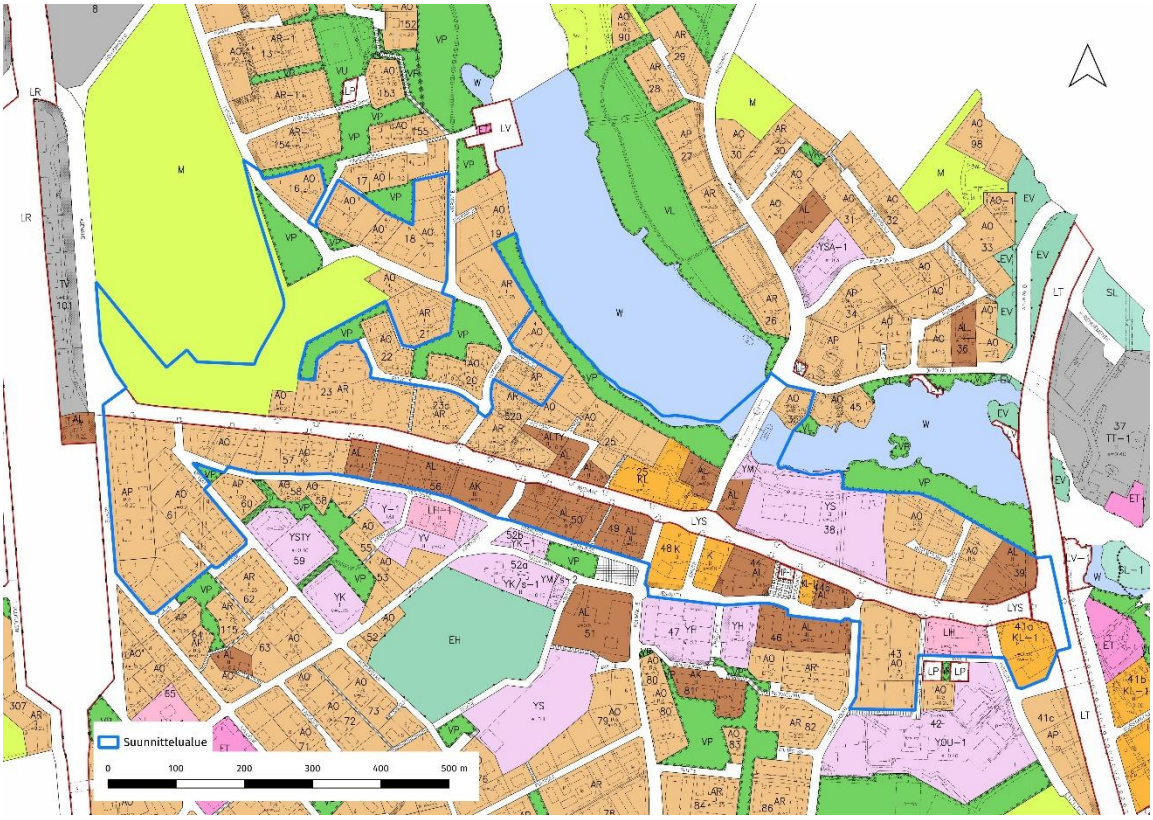

Kuva 9. Ote voimassa olevasta asemakaavasta Asematien ympäristössä, asemakaavan muutoksen suunnittelualue lisätty sinisellä viivalla.

1.2.7 Pohjakartta

Asemakaavan pohjakartta koostuu viidestä eri aikoina hyväksytystä osasta. Pohjakartta on hyväksytty 10.10.1979 (Matti Musto), 3.5.2007, 2.2.2009, 7.3.2013 ja 5.9.2016 (Kaisa Honkakallio).

1.2.8 Kunnan strategia

Pihtiputaan kunnan strategia on hyväksytty kunnanvaltuustossa 24.11.2025. Kuntastrategiassa esitellään Pihtiputaan kunnan missio ja visio. Strategia jakautuu kolmeen läpikantavaan teemaan, jotka ovat

1) Uusiutuva Pihtipudas,
2) Yrittäjän Pihtipudas ja
3) Osallistuva ja hyvinvoiva pihtiputaalainen.

Pihtiputaan kunnan strategia:

https://pihtipudas.fi/pihtiputaan-kunta/strategia-ja-talous/kunnan-strategia/

1.2.9 Muut suunnitelmat

Valtatien 4 parantaminen välillä Äänekoski-Pihtipudas

Vuonna 2021 valmistuneessa toimenpide- ja aluevaraussuunnitelmassa on määritetty valtatien 4 välin Äänekoski-Pihtipudas parantamisen linjausmuutokset, uusien eritasoliittymien sijainnit sekä koko suunnitteluosuudelle toteutettavan maantietasoisen rinnakkaistieyhteyden alustavat linjaukset. Suunnitelmassa esitetään, että valtatie 4 välillä Äänekoski–maakuntaraja parannetaan pääasiassa nykyisessä linjauksessa jatkuvaksi keskikaiteelliseksi ohituskaistatieksi, jonka 2+1-osuuksilla poikkileikkaus on 15,75 metriä ja 1+1-osuuksilla 12,5 metriä. Keskikaide toteutetaan teräskaiteena. Osuuden mitoitusnopeus on 100 km/h.

Suunnitelman mukaan Asematien kohdalle suunniteltu liittymän poisto parantaa valtatien liikenteen sujuvuutta ja liikenneturvallisuutta sekä mahdollistaa maankäytön kehittämisen Putaanportin eritasoliittymän ympäristössä. Suunnitelmassa esitetty rinnakkaistieyhteys olisi Putaanvirran eteläpuolella Ohtolantien jatke, joka liittyisi Asematiehen lähellä nykyistä Koulutien liittymää. Asematie yhdistyisi Putaanportintiehen valtatien 4 alituksella, ja tämä reitti toimisi Putaanportin eritasoliittymän ja kunnan keskustan välisenä yhteytenä.

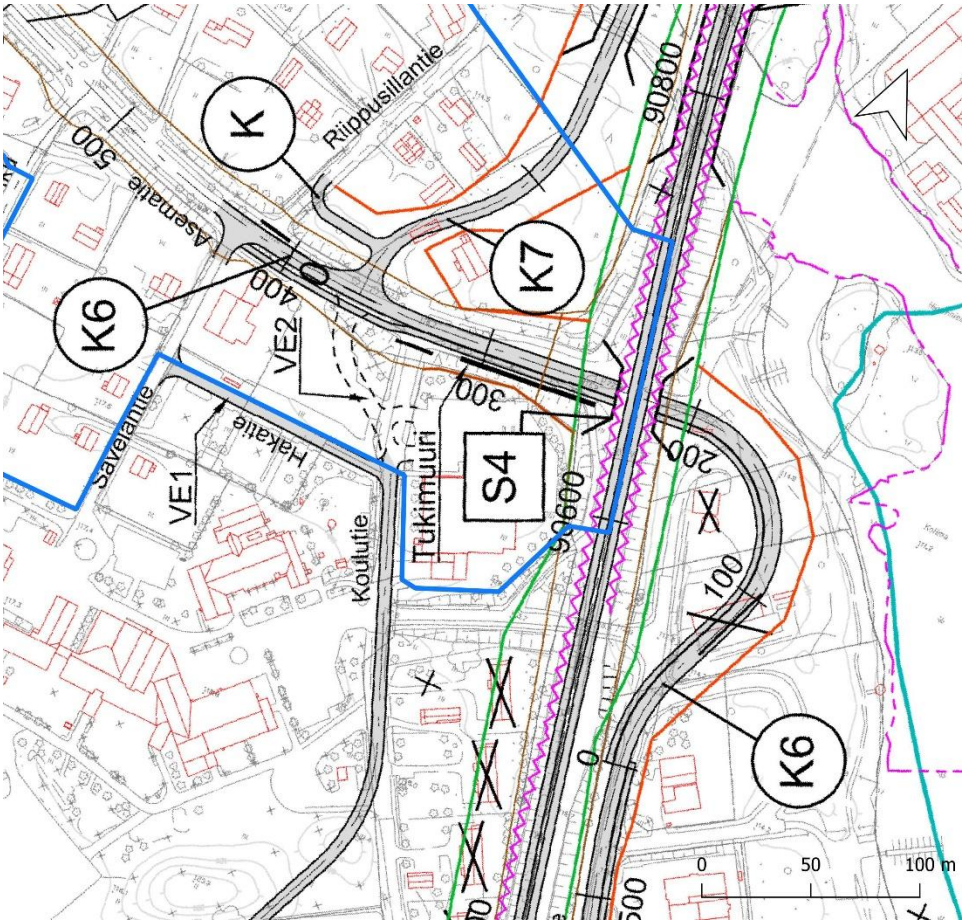

Kuva 10. Ote valtatien 4 parantamisen toimenpide- ja aluevaraussuunnitelman suunnitelmakartasta Pihtiputaan keskustan kohdalta. Valtatien liikennealueen rajat merkitty vihreällä viivalla. Kaava-alue on merkitty sinisellä viivalla. Pohjakartta ote julkaisusta Valtatien 4 parantaminen välillä Äänekoski–Pihtipudas, toimenpide- ja aluevaraussuunnitelma, 2021, Keski-Suomen ELY-keskus.

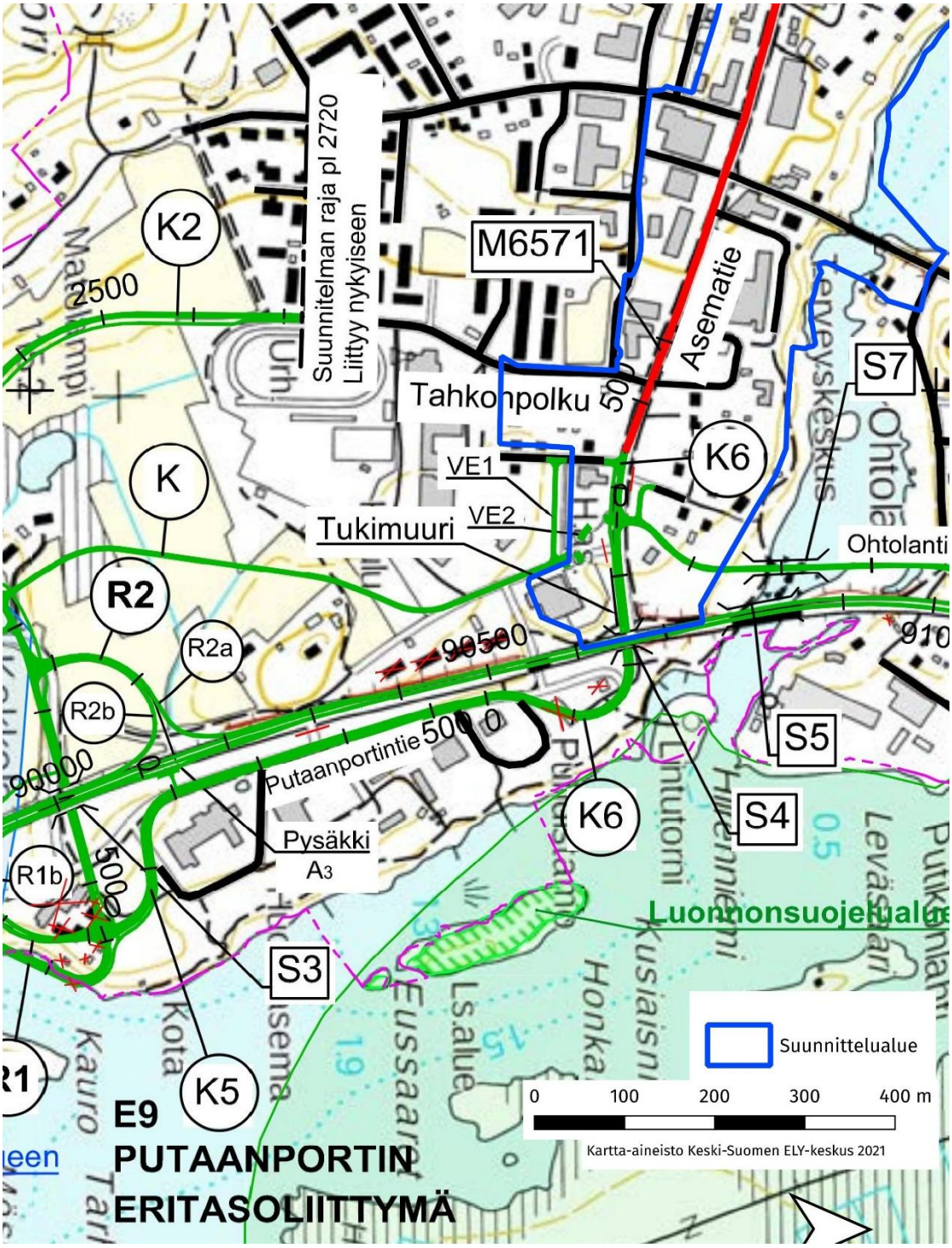

Kuva 11. Ote valtatien 4 parantamisen toimenpide- ja aluevaraussuunnitelman yleiskartasta Pihtiputaan keskustan kohdalta. Kaava-alue on merkitty sinisellä viivalla. Kartan pohjoinen suunta on oikealla. Pohjakartta ote julkaisusta Valtatien 4 parantaminen välillä Äänekoski–Pihtipudas, toimenpide- ja aluevaraussuunnitelma, 2021, Keski-Suomen ELY-keskus.

2 ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

2.1 Asemakaavan suunnittelun tarve

Keski-Suomen ELY-keskus ja Pihtiputaan kunta ovat sopineet Asematien (maantie nro 6571) kunnostuksesta, rahoituksen jakamisesta ja tien hallinnollisen luokan muuttamisesta maantiestä kaduksi. Muutos kaduksi edellyttää, että kunta tekee asiassa kadunpitopäätöksen.

Asematien kunnostus on suoritettu yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa ja osittain myös EU-rahoituksella vuosina 2013–2014. Käytännössä kunnossapitotyöt Asematien (rautatien jälkeen Teollisuustie) ja Ruukintien (asemakaava-alueen osuus) ja näiden katujen kevyen liikenteen väylien osalta ovat siirtyneet kunnalle 23.10.2015 alkaen.

Asematien kunnostuksen yhteydessä on samoin kunnan ja ELY-keskuksen kanssa yhteistyössä ja myös EU-rahoituksella suoritettu Ruukintien kunnostus Asematiestä 1062 metriä ja Asematien loppuosa Ratatiestä edelleen rautatien yli jatkuen Teollisuustienä raviradalle johtavalle tielle eli Tarhantielle saakka.

Alueen pohjoisosassa on voimassa Asematien ja Teollisuustien asemakaava, jonka kunnanvaltuusto on hyväksynyt 24.6.2013 ja jossa Asematie ja Teollisuustie on osoitettu katualueiksi. Muulla osalla Asematietä on voimassa huomattavasti vanhempi asemakaava, vuodelta 1985, jossa Asematie on merkinnällä LYS eli yleisen tien alue suoja- ja näkemäalueineen. Ruukintien ympäristön asemakaava on hyväksytty kunnanvaltuustossa 27.8.2012 ja siinä Ruukintie on osoitettu katualueeksi.

Viitasaaren tekninen lautakunta on kokouksessaan 23.3.2017 § 34 tehnyt jo MRL 86 § ja 86 a §:n mukaisen kadunpitopäätöksen koskien Asematietä, Teollisuustietä sekä Ruukintietä. Suurin osa Asematiestä on kuitenkin asemakaavassa vielä yleisen tien aluetta (LYS), joten siltä osin asemakaavaa tulee AKL 86 a §:n mukaisesti muuttaa niin, että Asematie osoitetaan katualueena. Vasta kaavamuutoksen saatua lainvoiman, voi kadunpitopäätösprosessi edetä ja tarvittaessa kadunpitopäätös voidaan käsitellä uudelleen teknisessä lautakunnassa kaavamuutosalueen osalta.

2.2 Suunnittelun käynnistäminen

Pihtiputaan kunnanhallitus päätti kaavamuutoksen käynnistämisestä kokouksessaan 19.6.2017 § 136.

2.3 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Alueidenkäyttölain 6 §:n mukaan kaavaa valmisteltaessa on oltava vuorovaikutuksessa niiden henkilöiden ja yhteisöjen kanssa, joiden oloihin tai etuihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa. Kaavoituksesta on tiedotettava sillä tavoin, että niillä, joita asia koskee, on mahdollisuus seurata kaavoitusta ja vaikuttaa siihen.

2.3.1 Osalliset

Alueidenkäyttölain 62 §:n mukaan osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

Osallisia ovat:

- alueen maanomistajat ja asukkaat
- alueen yritykset ja elinkeinonharjoittajat
- kaavamuutoksen hakija (Asematie 18)
- Pihtiputaan kunta / tekninen lautakunta
- Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta
- Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (31.12.2025 asti)
- Keski-Suomen elinvoimakeskus (1.1.2026 alkaen)
- Lupa- ja valvontavirasto (1.1.2026 alkaen)
- Keski-Suomen liitto
- Keski-Suomen museo (alueellinen vastuumuseo)
- Keski-Suomen pelastuslaitos
- Elenia Verkko Oyj
- Pihtiputaan Lämpö ja Vesi Oy
- Sammakkokangas Oy
- Pihtiputaan Yrittäjät
- Pihtipudas-seura

2.3.2 Vireilletulo

Kaavamuutoksen vireille tulosta on kuulutettu kunnanviraston ilmoitustaululla sekä paikallislehti Kotiseudun Sanomissa 13.9.2017.

2.3.3 Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt

Asemakaavaluonnos asetettiin julkisesti nähtäville 14 pv ajaksi 27.9.–10.10.2017. Osallisille lähetettiin tiedotekirjeet ja pyydettiin lausunnot viranomaisilta, joiden toimialaa asemakaava koskee. Mielipiteet pyydettiin jättämään kaavan nähtävilläoloaikana. Mielipiteitä jätettiin 1 kpl.

Asemakaavaehdotus asetettiin julkisesti nähtäville 30 pv ajaksi 15.11.–14.12.2017. Kaavaluonnoksesta pyydettiin lausunnot viranomaisilta, joiden toimialaa kaava koskee. Osallisilla oli mahdollisuus jättää muistutus nähtävilläoloaikana, jonka kuluessa saatiin 1 palaute.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma kuulutettiin julkisesti nähtäville 15.10.–31.10.2025. OAS:sta saatiin kolme lausuntoa viranomaisilta ja kolme mielipidettä.

Asemakaavaehdotus asetettiin uudelleen julkisesti nähtäville 17.12.2025–30.1.2026. Ehdotuksesta saatiin kaksi muistutusta ja neljä lausuntoa viranomaisilta.

Asemakaavaehdotus asetettiin kolmannen kerran julkisesti nähtäville 1.4.2026–5.5.2026. Ehdotuksesta saatiin kaksi muistutusta ja viisi lausuntoa viranomaisilta.

Kunkin käsittelyvaiheen lausuntoihin, mielipiteisiin ja muistutuksiin on annettu vastineet, joissa on selostettu millä tavalla esille tuodut asiat on voitu huomioida lopullisessa asemakaavassa. Palautteet, vastineet sekä tehdyt toimenpiteet on koottu taulukoihin, jotka on yhdistetty kaavaselostuksen liitteeksi.

2.3.4 Viranomaisyhteistyö

Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelua (MRL 66 §) ei ollut alun perin tarvetta pitää kaavamuutoksen vähäisyyden vuoksi. Menettelystä sovittiin ylitarkastaja Satu Karjalaisen kanssa[7].

Kun kävi ilmi, että kiinteistöjaotus ei vastannut Asematien LYS-alueen ja korttelialueiden rajoja, kaavamuutosaluetta laajennettiin koskemaan tulevaa Asematien katualuetta ja siihen rajautuvia kortteleita. Suunnittelualueen laajenemisen vuoksi ehdotusvaiheen viranomaistyöneuvottelu pidettiin 21.2.2018.

2.4 Asemakaavan tavoitteet

2.4.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Asematien hallinnollinen muutos maantiestä kaduksi ja tämän osoittaminen kaavassa.

2.4.2 Prosessin aikana syntyneet tavoitteet, tavoitteiden tarkentuminen

Alkuperäisenä tavoitteena oli pitää asemakaavan muutos pitkälti hallinnollisena muutoksena, mistä syystä rakennetun kulttuuriympäristöön liittyviä merkintöjä ja

[7] sähköposti 13.7.2017

määräyksiä ei olisi sisällytetty kaavaan. Kuitenkin kaavamuutosalueen laajennuttua oli tarkoituksenmukaista selvittää asemakaavalla mm. paikallishistorian kannalta ja rakennushistoriallisesti merkittävien rakennusten säilymismahdollisuudet. Rakennusperintö, myös modernilta ajalta, on keskustan osalta inventoitu[8] kattavasti.

Asemakaavan tavoitteena on ekologisen tilan paraneminen Putaanvirrassa, jonka vesimuodostuman ekologinen tila on arvioitu vesienhoidon kolmannella suunnittelukaudella 2022–2027 tyydyttäväksi (muodostumarajaus sisältää Heinäjoen). Putaanvirran ekologista tilaa heikentää erityisesti maatalouden hajakuormitus sekä uoman morfologiset muutokset. Ekologiseen tilaan voidaan vaikuttaa myös kaava-alueelta kulkeutuvien hulevesien laadun kohenemisella.

2.4.3 Osallisten tavoitteet

LUPA- JA VALVONTAVIRASTO, AIEMMIN KESKI-SUOMEN ELY-KESKUS

- Kaavamuutoksen yhteydessä tulee huomioida alueidenkäyttölain mukaiset kaavan sisältövaatimukset mm. kulttuuriympäristön osalta.
- Modernin rakennusperinnön inventointikohteet ja muu kulttuuriympäristö voidaan kaavassa huomioida jollakin kevyellä erityismerkinnällä, ottaen huomioon kaavamuutoksen alkuperäisen syyn, Asematien hallinnollisen muutoksen tarpeen.
- Vaiheasemakaava voisi olla yksi ratkaisuvaihtoehto.
- Pihtiputaan asemakaava kokonaisuudessaan on suurelta osin vanhentunut ja edellyttää päivittämistä.
- Kaava-alue sijaitsee Putaanvirtaan vaikuttavalla valuma-alueella. Myös hulevedet voivat yleisesti ottaen vaikuttaa pintavesien tilaan, joten kaavasuunnittelussa tulisi huomioida mahdollisuudet hallita alueen hulevesiä mahdollisimman hyvin.

KESKI-SUOMEN MUSEO

- Paikallisesti merkittävät Asematien rakennukset huomioidaan kaavoituksen ja rakentamisen ohjauksen lähtökohtana. Asemakaavassa tulee huolehtia siitä, että merkittävät rakennukset säilytetään osana Pihtiputaan kunnan taajamallista kehitystä.
- Rautatieaseman miljöön paikallinen merkittävyys, sen ottaminen huomioon kaavassa.

[8] Pihtiputaan kirkonkylä, Rakennusinventointiraportti, Keski-Suomen modernin rakennusperinnön inventointihanke 2012–2014. Sini Saarilahti, Keski-Suomen museo.

- Asemakaavan muutoksen yhteydessä tulisi ottaa huomioon maakuntakaavassa suunnittelualuetta koskeva Kulttuuriympäristön vetovoima-alue -merkintä, ja jollakin tavalla edistää sen toteutumista.

KESKI-SUOMEN ELINVOIMAKESKUS

- Valtatien 4 toimenpide- ja aluevaraussuunnitelman liikennealuevarausten huomiointi kaavassa osoittamalla ne maantieliikenteen alueiksi.
- Valtatiehen 4 rajoittuvan korkean melutason alueen melunhallinta ja melumääräykset osoitettava kaavassa, sillä valtatien parantamiseen liittyvien meluntorjuntaratkaisujen aikataulusta ei ole tietoa.

PIHTIPUTAAN KUNTA

- Kulttuuriympäristöä koskevien merkintöjen ja määräysten puutteet ja ristiriidat voitaisiin korjata vaiheasemakaavalla.
- Asemakaavan päivittäminen laajemmalti kuin Asematien ympäristöstä on tarkoituksenmukaista tehdä uuden taajamayleiskaavan laatimisen jälkeen.
- Käyttötarkoitusten muutokset nykytilaa vastaaviksi.
- Jo rakentuneiden katujen osoittaminen asemakaavassa.
- Tarpeettomien jalankulun ja pyöräilyn yhteyksien poistaminen kaavasta.

SOK KIINTEISTÖÄSSÄ

- Uuden liikekiinteistön rakentamisen mahdollistaminen osoitteessa Asematie 18 siten, että toiminta jatkuu vanhassa rakennuksessa keskeytyksettä.
- Vanhan liikerakennuksen purkaminen ja pysäköintialueen sijoittaminen sen paikalle.

ASEMAKAAVAN LAADULLISET TAVOITTEET

Kaavan laadullisena tavoitteena on Pihtiputaan keskustaajaman rakennetun ympäristön ajallisten kerrostumien säilyminen. Kaava-alueelle sijoittuvan rakennetun kulttuuriympäristön säilyminen turvataan osoittamalla rakennuksia, rakennusryhmiä tai alueita suojeltavaksi tai säilytettäväksi. Kaavassa annetaan määräyksiä, joilla kielletään suojeltujen rakennuskohteiden purkaminen ja ohjataan mahdollisten muutos- ja laajennustöiden laatua kullekin kohteelle sopivalla tavalla. Määräykset annetaan kohteen edustavuuden, harvinaisuuden tai paikallis-, kulttuuri-, tai rakennushistoriallisen merkittävyyden perusteella.

Tavoitteena on, että korttelin 25 liiketilarakentaminen sopeutetaan ympäristöönsä, erityisesti läheisen valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön muodostavan museosillan arvoihin. Myös luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden kohteiden säilyminen on tavoitteena turvata.

2.5 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot ja niiden vaikutukset

2.5.1 Vaihtoehtojen kuvaus ja karsinta

Eri vaihtoehtoja ei tehty kaavan luonteen takia.

2.5.2 Suunnitteluvaiheiden käsittelyt ja päätökset

Kaavaluonnos on valmistunut alkuperäisellä suunnittelualuerajauksella päiväyksellä 18.9.2017. Kaavan laadinnassa on hyödynnetty muita kaavoja varten laadittuja luonto-, muinaisjäännös- ja rakennetun ympäristön selvityksiä, jotka on lueteltu selostuksen alussa perus- ja tunnistetietojen yhteydessä.

Kaavaehdotus hyväksyttiin kunnanhallituksen päätöksellä 6.11.2017 § 272, ja se asetettiin nähtäville 30 päivän ajaksi ajalle 15.11.–14.12.2017. Kaavoitus eteni tämän jälkeen vasta vuonna 2025.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa ei aluksi tehty asemakaavan muutoksen vähäisyyden perusteella. Kaavamuutosalueen laajennuttua laadittiin osallistumis- ja arviointisuunnitelma, joka kuulutettiin nähtäville lokakuussa 2025.

Muutetussa kaavaehdotuksessa (1.12.2025) osoitettiin liikerakennukselle uusi rakennusala korttelissa 25 ja osoitettiin kaavamuutosalueen maakunnallisesti ja paikallisesti merkittävät suojeltavat rakennukset. Lisäksi kaavamuutosaluetta laajennettiin, jotta jo aiemmin toteutuneet kadut voitiin merkitä asemakaavaan ja kiinteistörajoja voitiin tarkistaa vastaamaan katu- ja korttelialueiden rajoja laajasti taajaman keskusta-alueen lähellä. Muutetussa kaavaehdotuksessa tarkistettiin korttelien käyttötarkoitusmerkintöjä sekä lisättiin rakennetun kulttuuriympäristön suojelua koskevia merkintöjä ja määräyksiä ja säilytettäviä puita, puurivejä ja liittymäkieltoja koskevia merkintöjä.

Kaavaehdotuksesta saatujen lausuntojen ja muistutusten perusteella kaavaehdotusta muutettiin vuoden 2026 alussa siten, että maantiealue osoitettiin valtatien 4 aluevaraussuunnitelmassa esitetyn liikennealueen rajan mukaiseksi. Muutos vaikutti vähäisesti viereisten korttelien 39 ja 547 rajoihin. Lisäksi Heinäjoen museosiltaa koskeva valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö -osa-aluemerkintä merkittiin kokonaisuudessaan kaavaehdotukseen. Edellä mainitut muutokset vaikuttivat hieman myös kaavamuutosalueen rajaukseen. Rajauksen muutoksen myötä myös aiemmin asemakaavassa suojellut Siltasaaren rakennukset sisällytettiin kaavaehdotukseen. Museosillan ja Siltasaaren suojelumerkintöjä päivitettiin teknisesti vastaamaan voimassa olevaa ympäristöministeriön asetusta maakunta-, yleis- ja asemakaavojen kaavamääräysten ja kaavakohteiden esitystavasta.

Valtatieltä 4 kantautuvan liikennemelun torjuntaa koskevat määräykset lisättiin kortteleihin 38 ja 39. Lisäksi lisättiin pohjaveden suojelua koskevia määräyksiä alueille, joilla voi esiintyä pohjavettä. Pilaantuneen maan puhdistamista koskevia määräyksiä lisättiin alueille, joilla maaperää voi olla tarvetta puhdistaa alueen aiemman huoltoasematoiminnan aiheuttaman pilaantumisen vuoksi.

Eräiden keskustan korttelien käyttötarkoituksia muutettiin. Muutosten tavoitteena on muodostaa liikekeskustaan yhtenäinen keskustatoimintojen alue (C-aluemerkintä). Lisäksi tarkistettiin käyttötarkoitusta ja rakennusten kerroslukua eräissä kortteleissa. Asematie Korttelin 25 KL-100-alueen rakennusalaa ja rakennusoikeutta tarkistettiin ja lisättiin aitaamiseen liittyvä määräys. Rakennusaloihin ja istutettaviin alueisiin tehtiin täsmennyksiä myös muissa kortteleissa. Johtovarauksia poistettiin yleisiltä alueilta sekä myös rakennuskortteleista, jos kyseessä on ollut yhtä rakennusta palveleva taloliittymä. Liittymäkieltoja lisättiin ja tarkennettiin koko kaavamuutosalueella.

Kaavaehdotuksen kolmannen nähtävilläolon jälkeen kaava-alueen rajausta laajennettiin hieman, jotta Asematien kohdalle LT-alueelle voitiin sijoittaa ajoneuvoliittymää osoittava nuoli kadun ja valtatien 4 liittymään. Nuoli oli merkitty jo alueelta poistettavaan asemakaavaan. Lisäksi Heinäjoen museosiltaa koskevaa kaavamääräystä tarkennettiin lisäämällä siihen kielto sillan purkamisesta ja rakenteen muuttamisesta. Rakentamiskorkeutta koskeva määräys muutettiin koko suunnittelualuetta koskevaksi. Korttelin 25 KL-100-alueella olevien istutettavien alueisiin kohdistuvia määräyksiä yksinkertaistettiin poistamalla tukimuuriin liittyvä määräys, jotta määräys vastaisi todellisia maasto-olosuhteita. Yhtä määräystä muutettiin mahdollistamaan meluaidan huollettavuus. Muutokset olivat vähäisiä, mistä syystä kaavaehdotusta ei asetettu uudelleen nähtäville.

Yhteenveto kaavoituksen eri vaiheissa esitetyistä mielipiteistä on kaavaselostuksen liitteenä.

2.5.3 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Asemakaavaratkaisu on voimassa olevien maakuntakaavojen kanssa sopusoinnussa ja edistää niiden toteuttamista.

Kaavaratkaisussa osoitettu laaja keskustatoimintojen alue (C-aluemerkintä) tukee maakuntakaavassa osoitettu keskustatoimintojen alakeskus -merkintöjen toteuttamista mahdollistamalla asutuksen lisäksi kauppaan ja palveluihin liittyviä toimintoja ja siten vahvistamalla Pihtiputaan keskustan elinvoimaisuutta, keskustan rakennuskannan monipuolista hyödyntämistä. Se on myös resurssiviisauden kannalta hyvä ratkaisu.

Maakuntakaavassa olevaa seudullisesti merkittävä tiivistettävä taajama -merkinnän suunnittelumääräystä toteutetaan turvaamalla kaavamuutosalueen valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt ja luonnonsuojelun kohteet. Ratkaisulla

ylläpidetään ja kehitetään taajamaa seudullisesti kattavien palvelujen keskuksena hyödyntämällä olemassa olevaa rakennetta.

Kaavaratkaisulla turvataan valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön suojelu ja sen huomioon ottaminen lähiympäristön rakentamisessa. Kaavaratkaisu edistää myös maakuntakaavan keskustatoimintojen alakeskus -merkinnän suunnittelumääräystä maakunnallisesti ja valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen turvaamisesta. Asematie 18:n liikerakentamisen suunnittelussa on otettava huomioon museosillan kulttuurihistoriallisen rakennetun ympäristön kokonaisuus, ominaispiirteet ja identiteetti. Muuten museosillan ympäristön maankäyttöön ei osoiteta muutoksia. Suojelemalla kaavamuutosalueen rakennuksia toteutetaan kulttuuriympäristön vetovoima-alue -merkintää. Rakennusten suojelu edistää paikallisen kulttuuri-identiteetin säilymistä.

Korttelissa 25 liikerakennuksen rakennusalaksi osoitettiin hakijan tavoitteen mukaisesti se, joka mahdollistaa vanhan liikerakennuksen toiminnan jatkumisen uuden rakennuksen ollessa rakenteilla. Muita toteuttamiskelpoisia vaihtoehtoja ei samassa korttelissa ollut ottaen huomioon myös polttoaineen jakelupisteen toiminnan jatkumisen nykyisellä sijainnilla. Ratkaisu edistää maakuntakaavan keskustatoimintojen alakeskus -merkinnän toteuttamista.

Korttelit 39 ja 546 merkitään kehittämisalueeksi, jotta valtatien 4 mahdolliset parantamistoimenpiteet mukaan lukien rinnakkaistiejärjestelyt voidaan suunnitella ja toteuttaa toimenpide- ja aluevaraussuunnitelmassa esitetyllä tavalla, esimerkiksi joutumatta purkamaan rakennuksia.

Valitut rakennuskohteet suojellaan alueellisen vastuumuseon Keski-Suomen museon esityksestä.

3 ASEMAKAAVAN KUVAUS

3.1 Kaavan rakenne

Asemakaavassa aiemmin olleet käyttötarkoitusmerkinnät ja niitä koskevat määräykset säilyvät pääosin. Merkintöihin on tehty teknisiä muutoksia, jotta ne vastaavat ympäristöministeriön asetusta maakunta-, yleis- ja asemakaavojen kaavamääräysten ja kaavakohteiden esitystavasta (311/2024).

Asematie osoitetaan katualueeksi. Katualueen ja kortteleiden rajat määräytyvät ajantasaisen kiinteistöjaotuksen mukaan. Kiinteistöjaotuksen mukaisiksi on tarkistettu myös muiden lähialueen katujen ja niihin rajautuvien kortteleiden väliset rajat.

Asematieltä poistetaan maantieliittymää osoittavat nuolimerkinnät, joita ei käytetä katualueilla.

Korttelin 38 sosiaalitointa ja terveydenhuoltoa palvelevien rakennusten korttelialue (merkintä YS) muutetaan merkinnäksi YS-100. Merkintä tarkoittaa terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelurakennusten aluetta, jolle saa sijoittaa käyttötarkoitusta palvelevia asuinrakennuksia, esimerkiksi vanhusten palvelukeskuksen siihen liittyvine asuntoineen. Osa korttelista 38 osoitetaan asuinpientalojen alueeksi olemassa olevien asuinrakennusten mukaan.

Asematien ja Ruukintien risteyksen AL-alueen (OP-liikerakennus) ja Putaanvirran välinen museorakennusten korttelialueen (YM) merkintä poistetaan tarpeettomana ja alue muutetaan C-alueeksi. Kunnan omistama ranta-alue osoitetaan puistoksi AL-alueen ja terveyskeskuksen kohdalla, jolloin virran ranta Heinäjoen sillan ja Pyhäsalmentien sillan välillä on yhtenäistä puistoaluetta. Ratkaisu antaa mahdollisuuksia kehittää rantojen virkistyskäyttöä.

Asematien ja Ruukintien kulmauksessa sijaitseva liikerakennus suojellaan paikallisesti merkittävänä rakennuksena, joita ei saa purkaa. Paikallisesti merkittävinä rakennuksina suojellaan myös entinen rukoushuone (Keskustie 26) sekä rautatieläisten asuinrakennus ja sen pihapiirissä oleva piharakennus (Ratatie 3).

Liikerakennusten alue (KL-100) korttelissa 25 Asematiellä laajenee kaavamuutoksen yhteydessä käsittämään osan Sillanpieli-nimisestä tilasta. Rakennusala sijoitetaan siten, että uuden liikerakennuksen rakentaminen on mahdollista vanhan jatkaessa toimintaansa. Liikerakennuksen pysäköintialue sijoitettaisiin vanhan, purettavan rakennuksen rakennusalan paikalle. Rakennusoikeuden määrä vähenisi hieman. Polttoaineen jakelupisteeseen ei tulisi muutoksia.

Kuvaajankujan katualuetta levennetään vastamaan sille kohdistuvia toiminnallisia vaatimuksia viereisen KL-100-alueen asiakas- ja huoltoliikenteen ohjautuessa lisääntyvässä määrin sen kautta.

Asematiehen rajautuva paloaseman alue on voimassa olevassa kaavassa asuin- ja liikerakennusten korttelialuetta (AL). Se muutetaan yleisten rakennusten alueeksi (Y), joka vastaa paremmin sen nykyistä käyttötarkoitusta.

Paloaseman korttelialueeseen (itäpuolella) rajautuva yleiselle jalankululle varattu katu poistetaan toteutumattomana ja tarpeettomana kaavasta.

Kaava-alueen länsiosassa, Asematien pohjoispuolella on voimassa olevassa kaavassa laaja maa- ja metsätalousalue, joka on osin rakentunut. Alueella on Jehovan todistajien valtakunnansali, maanläjitysalue ja Niittyvillantie liittymineen. Kaavaa päivitetään näiltä osin niin, että jo aiemmin toteutettu Niittyvillantie merkitään katuna. Valtakunnansali merkitään yleisten rakennusten alueeksi länsi- ja itäpuolellaan lähivirkistysaluetta. Nykyinen läjitysalue säilyy ja osoitetaan erityisalueeksi. Korttelin 23 pohjoispuolelle lisätään puistoaluetta Asematiehen ja Niittyvillantiehen rajautuvan erillispientalotontin taakse.

Valtatien 4 läheisyydessä sijaitsevat korttelit 39 ja 548 osoitetaan tarvittavilta osin kehittämisalueiksi mahdollisesti tulevaisuudessa valtatietä 4 koskevien parantamistoimenpiteiden vaatimien rinnakkaistiejärjestelyjen takia. Kehittämisalueella uudisrakentaminen ja rakennusten laajentaminen on kielletty. Kehittämisalueeksi nimeäminen on voimassa 10 vuotta asemakaavan hyväksymisestä (alueidenkäyttölaki 110 § 1 momentti).

Niittyvillantien ja Liitontien välissä sijaitsevan puistoalueen ja katualueen rajat tarkistetaan vastaamaan toteutunutta tilannetta.

Kerrosluvut ja tonttitehokkuudet noudattavat pääosin vastaavia alueen poistettavissa kaavoissa jo olleita. Joitain muutoksia on tehty, sillä korkeampi kuin yksi- tai puolitoistakerroksinen rakentaminen luo ympäristöstään ryhdikästä ja mahdollistaa vaihtelevuutta rakennusten arkkitehtuuriin.

Asematien nykyiset koivurivit merkitään säilytettäväksi. Muutamaa taajamakuvallisesti tärkeää yksittäisen puun säilyttämistä koskeva merkintä säilytetään.

3.1.1 Suojeltavat rakennuskohteet

Asemakaavalla suojellaan seuraavat rakennuskohteet:

OSUUSPANKIN TALO, ASEMATIE 14

Osuuspankin rakennus sijaitsee keskeisellä paikalla Asematien ja Ruukintien kulmauksessa. Alkujaan Ruukintien varressa oleva rakennus valmistui ensimmäisenä kirkonkylän

liikekeskustan modernina liikerakennuksena 1960-luvun alussa. Rakennusta laajennettiin vuonna 1992 Osuuspankin liikerakennuksella ja rakennusten julkisivut yhtenäistettiin. Osuuspankin rakennus on Asematien muihin rakennuksiin nähden korkea, kattosiluetiltaan porrastettu ja erottuu Pihtiputaan kirkonkylän keskustan muusta arkkitehtuurista. Rakennuksen muodossa ja ominaispiirteissä on vielä havaittavissa kirkonkylälle harvinaista 1980-luvun liikerakennusten suunnittelulle ominaista postmodernistista ja regionalistista arkkitehtuuriajattelua. Ruukintien varrella olevan rakennuksen alkuperäiset ominaispiirteet ovat vuonna 1992 tehdyn muutoksen yhteydessä hävinneet lähes kokonaan, vain kattomuoto ja aukkojen symmetrinen jäsentely julkisivuissa kertoo rakennuksen olevan viereistä, jyhkeämpää rakennusta vanhempi.

Rakennus on verhottu vaalealla sileällä julkisivutiilellä. Pohjakaavaltaan rakennuksen muoto on epäsäännöllisen kulmikas. Sen Asematien puoleinen eteläkulma ulottuu korkeimmalle muusta massasta, joka muuttuu seinäpinnasta erottuvaksi, massiivisen pilarin kannattamaksi katokseksi. Rakennuksessa on käsittelemätön sileävaluna toteutettu betonisokkeli, ja kolmioaihe toistuu ikkunoiden yläosissa ja aukotuksissa. Ruukintien puoleinen vanhempi kaksikerroksinen asuin- ja liikerakennus on verhottu myös vaalealla sileällä julkisivutiilellä ja toisen kerroksen ikkunoiden yläosiin on tehty kolmioaiheet Virkamäen liuskekivestä. Rakennuksen ensimmäisessä kerroksessa on liiketilat ja toisessa asunnot.

Pankkirakentamisella on ollut merkittävä rooli Asematien ja liikekeskustan rakentumisessa sotien jälkeisenä aikana. Osuuspankin rakennus edustaa kirkonkylän nuorinta pankkirakennusten kerrostumaa. Rakennuksilla on maisemallista ja paikallista kulttuurihistoriallista arvoa. Osuuspankin rakennuksella on lisäksi rakennustaiteellisia arvoja sen ollessa edustavana esimerkkinä yksi harvoista kirkonkylän, 1990-luvun alussa valmistuneista julkisista rakennuksista.

Kuva 12. Asematie 14, Osuuspankin talo. Kuva © Pihtiputaan kunta 2025.

RAUTATIELÄISTEN ASUINRAKENNUS JA PIHARAKENNUS, RATATIE 3

Suunnittelualueen länsireunalla sijaitsee vuonna 1953 rakennettu paikallisesti liikennehistoriallisesti, maisemallisesti ja rakennushistoriallisesti merkittävä entinen ratamestarin ja ratavartijan asuinrakennus. Päärakennus yhdessä piharakennuksen ja lähistöllä olevan rautatieaseman kanssa muodostavat tärkeän rautatiehistoriaa esittävän rakennusryhmän.

Pystyrimavuorattu keltaiseksi maalattu rankarakenteinen talo on hyväkuntoinen ja ainoana säilynyt kolmesta rautatieläisten asuinrakennuksesta, joista kaksi purettiin ennen viereisten rivitalojen rakentamista. Sen julkisivut ovat säilyneet alkuperäisen kaltaisina siinä koruttomassa asussa, joka oli tyypillistä 1950-luvun valtion rautateiden rakennuksille. Ratamestarin toimisto on sijainnut rakennuksen päädyssä.

Kuva 13. Rautatieläisten asuinrakennus. Piharakennuksen pääty erottuu päärakennuksen takana. Kuva © Pihtiputaan kunta 2025.

ENTINEN RUKOUSHUONE, KESKUSTIE 26

Pienimittakaavaisena säilyneen Keskustien varrella paloaseman vieressä sijaitsee vuonna 1911 rakennettu entinen rukoushuone, joka toimi myöhemmin myös kouluna ja lastenneuvolana. Rakennus on vanha paikallisesti merkittävä Pihtiputaan rauhanyhdistyksen rakennuttama pystyrimavuorattu pitkänurkkainen hirsirakenteinen kokoontumis- ja yhdistysrakennus, joka toimi aikanaan rukoushuoneena. Rakennusta on laajennettu vuonna 1932. Se toimi rukoushuoneena yli viisi vuosikymmentä, jonka aikana se on ollut tarvittaessa vuokrattuna kunnalle koulutiloiksi sekä terveyssisaren toimitilaksi. Seuroja pidettiin kahden tai kolmen viikon välein. Sota-aikana rukoushuoneella pidettiin myös jumalanpalveluksia. Rakennus on toiminut myös kouluna ja lastenneuvolana. Se on julkisivujen osalta säilyttänyt alkuperäistä ilmettään ja ollut yksityishenkilön omistuksessa ja asumiskäytössä vuodesta 1977. Se on rakennushistoriallisesti edustava esimerkki 1900-luvun alun Pihtiputaan kirkonkylän rakentamisesta. Rakennus on maisemallisesti merkittävä ja tärkeä osa vanhaa Keskustien rakennuskantaa.

Ympärillä myös muita vanhoja puisia asuinrakennuksia. Pohjoispuolella on entinen postin talo. Piha-alue on hyvin pieni.

Kuva 14. Entinen rukoushuone. Kuva © Pihtiputaan kunta 2025.

Heinäjoen sillan ympäristössä on säilynyt puukirkonkylävaihetta kuvastavaa rakennuskantaa. Rakennukset kuvastavat perinteistä hirsirakentamista ja ne kuvastavat kirkonkylän erilaisia elinkeinoja 1800–1900-lukujen taitteessa. Alue on pienialainen, mutta maisemallisesti ja ajallisesti yhtenäinen. Alue on maisemallisesti ja kulttuurihistoriallisesti maakunnallisesti merkittävä. Valtakunnallisesti merkittävän museosillan miljööseen liittyvänä Heinäjoen sillalla on erityistä merkitystä. Kohteet on osoitettu jo poistettavassa asemakaavassa suojeltaviksi.

HEINÄJOEN SILTA

Heinäjoen silta muodostaa valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön (RKY). Silta on valtakunnallisesti rakennushistoriallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti merkittävä lohkokivestä tehty kaksiaukkoinen holvisilta vuodelta 1924, jonka rakentamiseen paikalliset ovat osallistuneet. Sen ympäristö maisemallisesti erittäin tärkeä osa Pihtiputaan kirkonkylää.[9]

[9] Pihtiputaan Elämäjärven, Liitonjoen, Rönnyn ja Saanin alueet. Rakennetun ympäristön selvitys. Nina Äijälä, Keski-Suomen museo, 2011. s.73

SILTASAARI

Paikallisesti merkittävä rakennetun kulttuuriympäristö kohde Siltasaari sijaitsee maisemallisesti erityisen merkittävällä paikalla Heinäjoen vanhan museosillan vieressä aivan veden ääressä, jolloin pihapiiri näkyy sillalta ja veden yli kauas. Hyvin säilyneen pihapiirin rakennukset ovat 1880-luvulta ja kuvastavat paitsi pihtiputaalaista asuinrakentamisen perinnettä, myös paikkakunnalla merkittävän nahkurintehtaan vaiheita. Siltasaarella on siten merkittäviä maisemallisia ja kulttuurihistoriallisia arvoja.[10]

Kuva 15. Siltasaaren rakennuksia. Kuva © Pihtiputaan kunta 2026.

3.2 Kaavan suhde valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin, maakuntakaavaan ja asemakaavaan

Alueella ei ole voimassa olevaa oikeusvaikutteista yleiskaavaa, joten selostuksessa esitetään lisäksi selvitys kaavan suhteesta valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin ja maakuntakaavaan (MRA 25 § 3 mom.).

[10] Äijälä, 2011. s. 73–74

3.2.1 Suhde valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin

Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen

Kaavaratkaisu tukeutuu olemassa olevaan rakenteeseen ja siten edistää tavoitteen toteutumista. C-aluemerkinnällä edistetään palvelujen, työpaikkojen ja monipuolisten toimintojen sijoittumista keskustaajaman ytimeen mikä edistää niiden saavutettavuutta kävellen ja pyöräillen.

Tehokas liikennejärjestelmä

Kaavaratkaisu turvaa kansainvälisesti merkittävän TEN-T-verkkoon kuuluvan valtatien 4 kehittämisen sille toimenpide- ja aluevaraussuunnitelmassa osoitetun rajojen mukaisen maantiealueen ansiosta.

Terveellinen ja turvallinen elinympäristö

Valtatien aiheuttama liikennemelu on huomioitu kaavaratkaisussa antamalla meluntorjuntaa koskeva määräys korttelien 38 ja 39 pientaloalueille.

Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat

Asematien ympäristön asemakaavan muutos vaikuttaa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutumiseen elinvoimaisen luonto- ja kulttuuriympäristön sekä luonnonvarojen asiakokonaisuuden tavoitteiden kannalta. Muilta osin kaava on luonteensa takia rakennetun nykytilanteen toteava.

3.2.2 Suhde yleiskaavaan

Kaavassa osoitetut alueiden käyttötarkoitukset ovat voimassa olevan oikeusvaikutuksettoman yleiskaavan mukaisia lukuun ottamatta keskustatoimintojen aluetta yleiskaavassa osoitetun Putaanvirran ylityksen kohdalla. Uusi yhteys Putaanvirran yli toteutunee valtatien 4 rinnakkaistienä, ja nykyinen Heinäjoen museosilta säilyy ajoneuvoliikenteen käytössä.

3.2.3 Suhde maakuntakaavaan

Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallinen rakennettu kulttuuriympäristö

Heinäjoen sillan säilyminen turvataan sitä ja sen lähiympäristöä koskevalla kaavamerkinnällä, joka kieltää sillan purkamisen ja sen rakenteen muuttamisen. Lähikorttelien rakentaminen tulee sopeuttaa arvokkaaseen siltaympäristöön.

Seudullisesti merkittävä tiivistettävä taajama

Kaavaratkaisu tukee taajaman kehittämistä mahdollistamalla keskustatoimintojen sijoittumisen liikekeskustaan sekä uudisrakentamista korttelin 25 KL-100-alueella olemassa olevassa taajamarakenteessa. Maakunnallisesti ja valtakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt turvataan niitä koskevilla suojelumerkinnöillä ja kohteiden läheisten alueiden rakentamistavan ohjauksella.

Keskustatoimintojen alakeskus (ca)

Ydinkeskusta on melko kaavaratkaisussa melko selvärajainen ja eheä kokonaisuus. Puurivien osoittaminen Asematielle edistää alueen viihtyisyyttä. Joukkoliikenteen toimintaedellytykset säilyvät. Kaava-alueella on kolme pysäkkiä, joiden kautta tapahtuvaan linja-autoliikennöintiin kaavaratkaisulla ei ole vaikutusta. Valtatiellä 4 liikennöintiin kaavaratkaisulla ei ole vaikutusta. Esteettömyyteen kaavaratkaisulla ei ole vaikutusta.

Valtatie/kantatie (vt/kt)

Kaavaratkaisu mahdollistaa valtatien 4 kehittämisen sille osoitetun riittävän tilavarauksen ansiosta. Taajaman kohdan rinnakkaistiejärjestelyt voidaan toteuttaa kehittämisalueeksi osoitetulla korttelialueella.

Valtatien 4 kehittämisakseli

Kaavaratkaisu tukee valtatien kehittämistä mahdollistamalla sille riittävän tilavarauksen ja taajaman kohdan rinnakkaistiejärjestelyt.

Kulttuuriympäristön vetovoima-alue

Kaavaratkaisussa on huomioitu kulttuuriympäristön arvokkaat kohteet ja niiden säilyminen ja annettu yleismääräys täydennysrakentamisen sovittamisesta maisemanäkymiin ja arvokkaisiin kulttuuriympäristön kohteisiin.

3.2.4 Suhde asemakaavaan

Kaavaratkaisu sopeutuu ympäristön voimassa olevaan asemakaavaan, sillä merkittäviä alueiden käyttötarkoituksen muutoksia ei tehdä. Kaavaratkaisu tukee ja edistää keskusta-alueen asemaa Pihtiputaan taajaman toiminnallisena ydinalueena.

3.3 Mitoitus

Tonttien rakennusoikeus ei pääosin muutu kaavamuutoksessa. Rakennusoikeutta kuvaava tehokkuusluku on e=0,2 tai e=0,25 kaava-alueen itä- ja länsiosien pientaloalueilla. Liikekeskustan tehokkuusluku on pääosin e=0,5.

Suojeltujen rakennusten rakennusaloilla rakennusoikeuden määrä tarkoittaa lisärakentamisen lisäksi tilannetta, jossa suojeltu rakennus tuhoutuu ja tontille rakennetaan uusi rakennus.

Autopaikkojen lisäksi kaavassa määrätään pyöräpaikkojen määrät. Pyöräpaikoista osa on toteutettava runkolukittavina tai sisätiloihin.

3.4 Tonttijako

Tonttijako laaditaan ohjeellisena.

3.5 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen

Asematien luonne puistokatuna säilyy. Kaavamuutosalueen paikallis-, kulttuuri- ja rakennushistoriallisesti arvokkaat rakennukset suojellaan.

3.6 Kaavan vaikutukset

Kaavaprosessin aikana arvioidaan kaavan toteuttamisen merkittäviä välittömiä ja välillisiä vaikutuksia (AKL 9 §, MRA 1 §) selvityksiin ja muuhun kaavoitustyön aikana saatuun tietoon pohjautuen. Alueidenkäyttölaissa säädetyt arvioitavat vaikutukset ovat ympäristövaikutukset mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset.

3.6.1 Ihmisten elinolot ja elinympäristö

Kulttuuriperinnön kannalta arvokkaiden rakennusten suojelulla ja rakennetun kulttuuriympäristön säilymisellä voi olla ihmisten elinympäristön omaleimaisuutta ja paikallisidentiteettiä vahvistava vaikutus.

3.6.2 Maa- ja kallioperä, vesi, ilma ja ilmasto

Asemakaavan muutoksella ei ole vaikutuksia maaperään, ilmaan ja ilmastoon. Suunnittelualue ei sijaitse pohjavesialueella. Pohjaveden esiintyminen on kuitenkin mahdollista. Rakentamisessa on otettava huomioon pohjaveden esiintyminen. Asemakaavalla on lievä myönteinen vaikutus pintavesiin, sillä Putaanvirtaan laskevien hulevesien laatu voi kohentua hulevesien hallintaan liittyvien kaavamääräysten toteutuksen ansiosta.

3.6.3 Kasvi- ja eläinlajit, luonnon monimuotoisuus ja luonnonvarat

Suurimmalta osin asemakaava toteaa alueen nykytilanteen. Asemakaavalla ei ole vaikutusta liito-oravaan tai muihin suojeltuihin lajeihin tai luontotyyppeihin tai luonnonvaroihin. Luonnon monimuotoisuus säilyy kaava-alueella ennallaan tai vahvistuu Heinäjoen rannalla sijaitsevan tuoreen keskiravinteisen lehdon osalta.

Ranta-Turpelan ja Sillanpielen tiloilla havaittujen haitallisten vieraslajien leviämisriski voi kasvaa korttelissa 25 tehtävien rakennustöiden yhteydessä maanmuokkauksen ja maa-ainesten siirtojen seurauksena. Maa-ainekset tulee käsitellä siten, ettei juurenpaloista tai siemenistä voi levitä haitalliseksi säädettyjä vieraslajeja uusille kasvupaikoille. Haitallisten vierastajien torjunnasta voi aiheutua merkittäviä kustannuksia.

3.6.4 Yhdyskuntarakenne, yhdyskunta- ja energiatalous sekä liikenne

Kaavan keskeiset vaikutukset kohdistuvat Asematien hallinnollisen luokan muutokseen yleisestä tiestä kaduksi. Kaava mahdollistaa kadunpitopäätösprosessin loppuun saattamisen, jolloin vastuu kadusta ja sen hoidosta siirtyy kunnalle. Kaavan toteuttaminen ei edellytä merkittäviä uusia yhdyskuntataloudellisia kustannuksia aiheuttavia investointeja.

Kaavan liikenteelliset vaikutukset ovat vähäiset ja keskittyvät Asematie 18:n kohdalle. Liittymäkielloilla ohjataan tontin ja katujen välisten liikennejärjestelyjen toteuttamista turvallisuuden ja toiminnallisuuden kannalta sopiviksi.

Kaava ei edellytä olemassa olevien rakennusten purkamista lukuun ottamatta korttelissa 25 olevaa liikerakennusta.

3.6.5 Maisema, arkeologinen ja kulttuuriperintö sekä rakennettu kulttuuriympäristö

Vaikutukset lähimaisemaan ja katunäkymiin ovat vähäisiä. Asemakaava turvaa paikallisen rakennetun kulttuuriympäristön säilymistä, mikä on paikallisen omaleimaisen taajamakuvan kannalta myönteistä. Asemakaavalla ei ole vaikutuksia arkeologiseen kulttuuriperintöön. Lähin kiinteä muinaisjäännös Madeneva sijaitsee noin 350 metrin etäisyydellä kaavamuutosalueesta.

Asematien varren koivukujat ja myös muutama yksittäispuu osoitetaan säilytettäväksi. Tältä osin turvataan taajaman pääkadun paikallismaiseman säilyminen nykyisellään.

3.6.6 Elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittyminen

Asemakaavan muutoksella mahdollistetaan vähittäiskaupan liiketoiminnan kehittyminen korttelissa 25. Kaavaratkaisu mahdollistaa vähittäiskaupan ja muiden samassa kiinteistössä

toimivien liikeyritysten keskeytyksettömän toiminnan rakennus- ja purkutöiden ajan, millä on myönteinen vaikutus elinkeinoelämän edellytyksiin ja toimivaan kilpailuun.

Muilta osin kaavalla ei ole merkittäviä vaikutuksia elinkeinoelämän toimivaan kilpailuun.

3.7 Ympäristön häiriötekijät

Ajoneuvoliikenne tuottaa melua kaava-alueen itäisimmissä valtatiehen 4 rajoittuvissa osissa. Lisääntyvät liikennemäärät ja mahdollinen tien ajonopeuksien nouseminen tulevat ilman meluntorjuntatoimenpiteitä nostamaan melutasoa. Valtatiestä länteen sijaitsevat kaava-alueen osat ovat matalan melutason aluetta.

Pilaantuneiden alueiden kohdalla valvovan viranomaisen tulee tarkistaa, että kohteen maaperä on sellaisessa tilassa, jota maankäyttö edellyttää.

3.8 Kaavamerkinnät ja -määräykset

Kaavamerkinnät ja -määräykset esitetään asemakaavakartalla.

3.9 Nimistö

Keskustien ja Mustosentien kulmauksessa sijaitseva aukio nimetään Tahkonaukioksi. Nimi on ollut käytössä vakiintuneesti, vaikka asemakaavassa sitä ei ole ollut.

Putaanvirran lounaispuolinen puistoalue nimetään Virranpuistoksi. Puiston vieressä on myös Virtakoto-niminen tila.

Heinäjoen museosillan itäpuolinen puistoalue nimetään Terveyskeskuksenrannaksi sen vieressä sijaitsevan terveyskeskuksen mukaan. Terveyskeskuksen mahdollisesti lopettaessa toimintansa se säilyy muistumana puiston nimessä.

4 ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

4.1 Toteutusta ohjaavat ja havainnollistavat suunnitelmat

Asemakaavan muutosalueen korttelin 25 KL-100-alueesta on tehty havainnepiirros, jossa esitetään yksi vaihtoehto kaavan toteuttamiseksi.

4.2 Toteuttaminen ja ajoitus

Kaavaa voidaan toteuttaa heti, kun se on saanut lainvoiman.

4.3 Toteutuksen seuranta

Toteutuksen seuranta tapahtuu vuosittain osana tilinpäätös- tai toimintakertomuksen käsittelyä.

LIITTEET

Liite 1. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Liite 2. Viranomaistyöneuvottelun 21.2.2018 muistio

Liite 3. Sillanpielen ja Ranta-Turpelan kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys 2025, Envineer Oy

Liite 4. Palaute- ja vastineraportti

Liite 5. Havainnepiirros, kortteli 25, KL-100-alue

Liite 6. Asemakaavan seurantalomake